

bladet **Prosa**

De it-professionelles fagblad · 6 · Juni · 2011

Tema:

**Sådan tackler vi fremtidens
pressede arbejdsmarked** s. 18-25

**Fri fugl:
Lav et fællesskab
for faktura-arbejdere**
s. 22

**1. maj i
konfliktens
tegn** s. 8

CSC – er etikken i højsædet?

Hanne Lykke Jespersen, næstformand, hlj@prosa.dk

PROSA tog i starten af maj det usædvanlige skridt at melde en af vores arbejdsgivere – nemlig CSC - til politiet. CSC har udråbt dette som et kampskridt over for CSC som et led i den verserende konflikt på arbejdspladsen.

Men det er helt forkert opfattet. Der er helt andre bevæggrunde for, at vi er skredet til så drastisk en handling.

Sagen startede med, at en gruppe medarbejdere nedlagde arbejdet som protest mod det psykiske arbejdsmiljø, de blev budt. CSC krævede blandt andet, at vores medlemmer skulle oplære de folk, som senere under konflikten skulle agere som skruebrækere. Andre af vores medlemmer blev herefter under protest beordret til at nulstille passwordet for nogle af de strejkende og senere bortviste medarbejdere.

De bortviste medarbejders personlige adgangsrettigheder er herefter blevet benyttet af flere brugere. Dette blev observeret første gang 14. april – og straks indberettet som en uregelmæssighed til lederen, sikkerhedschefen, den administrerende direktør og personalelederen. Ingen af dem, som har indberettet dette, har fået svar på deres henvendelser. Så de sidder fortsat og udfører arbejde, som er i strid med deres arbejdsbeskrivelser, de etiske retningslinjer, som CSC netop har bedt dem om at underskrive, samt den sikkerhedsgodkendelse, som PET og FET har udstedt.

” Det er vigtigt, at vi og vore medlemmer reagerer, hvis der sjakres med sikkerheden.

Når CSC's ledelse ikke reagerer på indberetningerne, bliver medarbejderen nødt til at gøre noget mere. PROSA valgte at anmelde det til politiet for at skabe opmærksomhed omkring dette problem – og at få denne praksis stoppet.

Der er også en anden vinkel på sagen: Vi lever i et af de mest gennemregistrerede samfund i verden. Staten har på CSC masser af (meget personlige og fortrolige) data liggende om alle danske borgere. Det er selvfølgelig helt essentielt, at vi kan have tillid til, at alle disse oplysninger behandles fuldt ud forsvarligt, og hvis der opstår sikkerhedsbrister, at det er muligt præcist at finde af, hvilke medarbejdere der har forårsaget dette.

Hvis der bruges forkerte identiteter, eller flere bruger samme identitet, er det ikke muligt med sikkerhed at finde den ansvarlige. Det er derfor vigtigt, at vi og vore medlemmer reagerer, hvis der sjakres med sikkerheden. Det er den eneste måde, hvor borgerens tillid kan sikres på sigt.

PROSA har altid haft en høj profil på dette område, og det vil være helt underminerende for vore egne synspunkter, hvis vi ikke forfølger dem – også når det er en af vore arbejdspladser, hvor sikkerheden tilsyneladende ikke tages alvorligt.

Læs og diskuter synspunktet på Prosa.dk

ProsaBladet · 6 · 2011
41. årgang

Adresse:

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
ProsaBladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosaBladet@prosa.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør
Kurt Westh Nielsen
kwn@prosa.dk
Nina Ferdinand, journalist
nif@prosa.dk
Palle Skramso, layout

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen august måned.
Næste gang 30. juni
Læserbreve: 3. juni

Debatindlæg og klageadgang:

ProsaBladet modtager meget gerne læserbreve, debatindlæg, tips, artikelforslag og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk. Indlæggene vil, såfremt de offentliggøres, blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på prosa.dk/link/23. Ønsker du at klage over håndteringen af henvendelser til redaktionen eller generelle stofprioriteringer kan du læse mere om den procedure her: prosa.dk/link/23.

Redaktionsudvalg:

Formand: Peter Ussing
peter.ussing@gmail.com
Næstformand: Martin Lindboe
martin.lindboe@gmail.com
Siemen Baader
Marie Højlt
Navdeep Nandrajog
Lars Sommer

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken Synspunkt stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 17. juni

Teknisk produktion:

Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside: Lars Bertelsen
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Denne tryksag er produceret CO2 neutralt hos KLS Grafisk Hus A/S

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidste side.

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag:
12.645 ekpl. i perioden 1. januar - 30. juni 2010

” PROSA skal give os svaret på: Hvorfor skal jeg være solidarisk, når de andre ikke er det?

Kasper Kari, PROSA-medlem, om fremtidens arbejdsmarked.

1. maj stod i år i konfliktens tegn og har aldrig før været så velbesøgt.

At gå på pension uden overvejelser kan koste dyrt. Få fem gode råd til seniorlivet.

Den første regel i Fail Club er, at man skal være åbenhjertig om sine fejl.

IT-AKTUELT

Det mobile internet er for sløvt • 4

For meget javascript-kode på websites er ofte grunden til, at mobilbrowsing går for langsomt.

Mere privatlivsbeskyttelse i EU • 6

Copenhagen Privacy Principles skal påvirke EU til at beskytte privatlivet på nettet bedre.

FAGLIGT

På vej mod storkonflikt • 10

Andet strejkevarsel er udsendt for 400 ansatte i CSC, der kan gå i konflikt 1. juni, hvis ikke der findes en løsning.

Unge vil gerne fagforeninger • 12

Fire ud af fem unge mener, at det er nødvendigt at være med i en fagforening, viser en stor undersøgelse fra FTF.

Tema: Fremtidens arbejdsmarked • 18

Gå ned i løn eller mist dit job. Er det fremtiden for danske it-professionelle?

En fagforening til de frie fugle • 22

Opret en kooperativ virksomhed, der kan organisere de selvstændige it-konsulenter, foreslår PROSA-medlem.

TEKNOLOGI

Open source-genbrug • 26

En ny rapport afslører, at genbrug af open source-komponenter kan spare det offentlige op til 97 mio. kr.

UDVIKLING

Kultursammenstød • 28

Skarpt fokus på bundlinjen kontra forskningslignende projekter. Hvad skete der egentlig, da Oracle købte Sun?

Sprogskaber ved et tilfælde • 32

PHP er bare en hammer, der skal gøre det nemmere at skrive webapplikationer, siger Rasmus Lerdorf, manden bag et af de mest udbredte websprog i verden.

A-KASSEN

A-kassen får ansvar for stikprøvekontrol • 36

Fra 1. maj skal a-kasserne selv kontrollere dagpengeudbetalinger til medlemmerne. Derfor er det vigtigt at give a-kassen korrekte oplysninger.

NOTER

Debut for storkurvet damerobot

Luna er 1,57 meter høj og vejer 30 kilogram. Der er tale om en såkaldt husholdningsrobot, som er planlagt til at debutere til næste år. Robotten kan orientere sig via et 8 Megapixelkamera, og sprogkommunikationen med mennesker foregår via tre mikrofoner, som gør det muligt for robotten at lokalisere den talende. Robotten kan udvide sine funktioner via tre såkaldte Luna Expansion Ports, som er baseret på usb-tilslutninger og strømudtag på 5 og 12 volt. Robottens open source-operativsystem, Luna OS, bygger på udviklingsplatformen Poky Linux. Prisen på robotten er planlagt til omkring 15.000 kroner. Målet er dog at kunne sænke prisen på sigt til 5.000 kroner. Bestilling via robodynamics.com.
kwn

Cookie-privatliv skaber forvirring

Det er ikke kun i Danmark, at der er forvirring om implementeringen af de nye EU-retningslinjer for de cookies – stumper af information – som websites rutinemæssigt søger at placere på besøgendes pc'er. Christopher Graham fra det offentlige britiske datatilsyn har publiceret et sæt anbefalinger for cookie-politikker, hvor det understreges, at webbrugere eksplicit skal indvilge i, på et informeret grundlag, at acceptere de cookies, som online-butikker og tredjepartsannoncører forsøger at anbringe på brugernes pc'er. De britiske anbefalinger kan downloades på prosa.dk/link/555.
kwn

60 it-job på LinkedIn

Nykredit slår nu og hen over sommeren 60 it-job op på en utraditionel måde. Virksomheden har nemlig sat deres egne medarbejdere til at opreklamere jobbene på det professionelle netværk LinkedIn. – I og med at det er medarbejderne, der anbefaler job inden for deres eget område, regner vi med at det giver større effekt. Det er en blåstempling af firmaet og stillingerne. Og så håber vi at få fat på de folk, som ikke søger de sædvanlige steder, forklarer Lars Matthiesen, it-direktør i Nykredit. Det er alle former for it-stillinger, der er opslået, dog især udviklere.
nif

DI efterlyser bedre privatlivsbeskyttelse i EU

Copenhagen Privacy Principles er navnet på en række privatlivsbeskyttende kerneområder, som Dansk Industri presser på med at få indbygget i det kommende Persondatadirektiv fra EU.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Alt peger på, at EU-Kommissionens reviderede udkast til Persondatadirektiv bliver offentliggjort i slutningen af maj 2011. Til gengæld er der ikke sluppet meget ud om indholdet af det kommende direktiv, som kommer til at betyde, at den danske Persondatalov vil skulle ændres for at være i samklang med det nye direktiv.

– Vi har ikke fået nogen forhåndsinformationer om indholdet, og det har andre danske organisationer mig bekendt heller ikke, siger chefkonsulent Henning Mortensen fra Dansk Industri (DI).

Til gengæld ønsker DI at benytte lejligheden til at forsøge at påvirke det nye direktiv i en mere privatlivsbeskyttende retning. Derfor har DI ITEK, Forbrugerrådet og Teknologirådet afholdt en europæisk workshop sammen med en række europæiske organisationer, hvor det blev diskuteret, hvilke principper et nyt direktiv kunne bygge på. Resultatet blev Copenhagen Privacy Principles (se boksen).

– Vi ønsker at påvirke reguleringen i EU i en retning, som styrker organer som Datatilsynet internationalt og i højere grad skaber harmoni mellem de enkelte landes lovgivning på området. Den private sektor skal ikke køre på frihjul, siger Henning Mortensen og fortsætter:

Der er brug for at medtænke privatlivsfremmede teknologier i det kommende EU-direktiv for at beskytte privatlivets fred, mener DI's chefkonsulent Henning Mortensen.

– Det står centralt blandt anbefalingerne, at privatlivsfremmede teknologier skal designes ind i fremtidens løsninger, således at de langt bedre end i dag kommer til at beskytte privatlivets fred.

Selve processen med at fremsætte og få implementeret direktivet kan komme til at tage flere år. Et optimistisk skøn er, at direktivet bliver færdigbehandlet i løbet af 2013. Derefter kan implementeringsarbejdet i de enkelte EU-lande begynde.

Copenhagen Privacy Principles

Hovedprincipperne bag anbefalingerne til det ny persondatadirektiv er:

- > Den offentlige sektor skal være driver
- > Offentlige og privat serviceudbydere, der håndterer private data skal kunne drages til ansvar
- > Borgerens ret til privatliv skal beskyttes
- > Databeskyttelsesmyndigheder skal styrkes
- > Det er nødvendigt med større forståelse for datasikkerhed hos beslutningstagere.
- > Kampagner for privatlivsbeskyttelse

Kom og brug en dag på at få et overblik og en sammenligning af udviklingsmiljøerne på iOS, Android og Windows Phone 7

De tre udviklingsmiljøer præsenteres og holdes op mod hinanden, og der udvikles apps på alle tre platforme for åben storskærm. Brian Eberhardt videregiver sine erfaringer ved at sammenligne iOS, Android og Windows Phone 7 og ved at give en vurdering af respektive fordele/ulemper.

Du får således viden til selv at kunne vurdere mulighederne og virksomhedens strategi på henholdsvis iOS, Android og Windows Phone 7.

iOS (iPhone/iPad)

Android

Windows Phone 7

1-dags seminar: SU-899
iOS, Android og Windows phone 7 –
sammenligning af udviklingsmiljøerne
Kr. 4.500,- ex. moms

Brian uddeler undervejs kokkehuer
til de tre platforme.

Præsentation af de tre platforme

- iOS fra Apple (iPhone/iPad)
- Android fra Google (Open Source)
- Windows Phone 7 (Microsoft og partnere)

Markedsvurdering af de tre platforme

- Anvendelser - Udbredelse - Åbenhed
- Integration med de facto-standarder
- Forventninger til fremtiden

Respektive udviklingsværktøjer, live-app-programmering

- Vurdering og demonstration af de tre platforme
- iOS med Xcode og Objective C
- Android med Eclipse og Java
- Windows Phone 7 m/Visual Studio og C#

Smartphones versus tablets

- Understøttelse af smartphone-programmering på de tre platforme
- Understøttelse af tablet-programmering på de tre platforme
- Udvikler man to separate eller en samlet App til hhv. smartphone og tablet?

3. parts værktøjer til udvikling

- Findes der 3. parts værktøjer, som man kan bruge til udvikling på alle tre platforme?
- Demonstration af et sådant fælles værktøj

Distribution af Apps på de tre platforme

- Mulighed for test af App i selve enheden
- Distribution af Apps til de platformenes respektive App Stores
- Distribution af Apps internt i virksomhed

Evt. Videre forløb:

- **AP-901** iOS (iPhone/iPad) Programmering Grundkursus **inkl. iPad**
Varighed: 2 dg. Pris: kr. 8.900,- ex. moms
- **LX-901** Android Programmering Grundkursus **inkl. Android Tablet**
Varighed: 2 dg. Pris: kr. 8.900,- ex. moms
- **MS-901** Windows Phone 7 Programmering Grundkursus **inkl. Windows Phone 7**
Varighed: 2 dg. Pris: kr. 8.900,- ex. moms

NOTER

Digitalkameraet måler radioaktivitet

Det har længe været kendt, at radioaktiv stråling påvirker den lysfølsomme CCD-chip, som sidder i moderne digitalkameraer. Nu har det tyske firma Datinf udnyttet det faktum og lanceret BQScan, et stykke software, som gør det muligt at anvende digitalkameraet til måling af radioaktivitet. BQScan fungerer kun med Canon-spejreflekskameraer og fungerer sammen med kamerahuset uden påmonteret objektiv. Selve målingen tager 30 sekunder, hvor kameraet rettes mod den formodede radioaktive kilde. Det optagede billede gemmes, og den tyske software laver så efterfølgende en beregning. Hermed er det muligt at registrere beta- og gammastråling. Grænseværdien for at registrere stråling ligger på omkring to mikroSievert/time. Det er nok til at kunne registrere den let forhøjede stråling, som optræder i et fly i 10 kilometers højde. BQScan koster cirka 250 kroner og kører under Windows. Flere informationer på bqscan.de.

kwn

Pust liv i Star Treks Tricorder

Tricorder er den klassiske sci-fi-serie Star Treks navn for en håndholdt enhed, som på sekunder kan scanne livsformer og analysere kæmpe dataset. Og nu pønser den amerikanske non-profit X Prize Foundation på at udskrive en konkurrence, hvor det bedste bud på en virkeliggørelse af drengedrøms-scanneren bliver belønnet med 50 millioner kroner. Bag den muntre konkurrence står den alvorlige kendsgerning, at fejlmedicinering på hospitaler forekommer mindst 1,5 millioner gange om året. Det koster menneskeliv i titusindvis på alverdens hospitaler. Flere informationer om dette og en række andre veldædige projekter på xprize.org/prize-development/life-sciences.

kwn

Det mobile internet er for sløvt

Reklamerne lover hurtig mobilbrowsing, men realiteterne er helt anderledes sløvt kværnende, mener internationalt anerkendt analytiker.

Dårlig opbygning af mobile websider kan gøre det til en meget langsom affære at besøge websites via mobilen.

Af Kurt Westh Nielsen, kwn@prosa.dk

Hvad skal der til, for at der kommer mere knald på websider hentet ned på mobile enheder? Det svar søgte web-performanceeksperten Steve Souders at svare på under maj månedens mobil-konference i Amsterdam. Steve Souders er forfatter til flere bøger om hastighedsoptimering af websites og står også bag sitet HTTP Archive Mobile sammen med Guy Podjarny. Selvom der er tale om en alfa-udgave, rummer den allerede en række statistiske data om websider beregnet til mobile enheder.

Steve Souders har analyseret et stort antal websites og er kommet frem til, at årsagen til den træge brugeroplevelse ofte

ligger i selve websitets opbygning. En af årsagerne er, at webudbydere ofte griber til at udskifte billedmateriale ved at tilføje javascript-kode, til at styre de billeder, som mobilbrugere henter. Javascript-koden er ikke altid lige snedigt skruet sammen, og resultatet bliver så en træghed i renderingen af websiderne.

Via sit website stevesouders.com har Steve Souders offentliggjort statistikker over fordelingen af datatrafik fra websites og ikke mindst værktøjer som Jdrop og bookmarkletten Mobile Perf. Værktøjerne gør det muligt at foretage analyser direkte på mobiltelefonen.

Tomorrows Legends

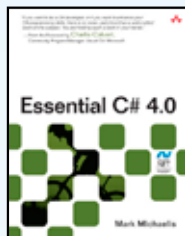
O'REILLY®

PEARSON

Spar op til 30%

Essential C# 4.0

Mark Michaelis
9780321694690

Vejl. pris 412,-

TILBUD 329,-

Essential C# 4.0 is a well-organized, no-fluff guide to all versions of C# for programmers at all levels of C# experience.

Learning iPhone Programming

Alasdair Allan
9780596806439

Vejl. pris 267,-

TILBUD 213,-

Get the hands-on experience you need to program for the iPhone and iPod Touch.

Hello, Android

Ed Burnette
9781934356562

Vejl. pris 313,-

TILBUD 219,-

Android is a software toolkit for mobile phones, created by Google and the Open Handset Alliance.

Microsoft SharePoint 2010 Administrator's Pocket Consultant

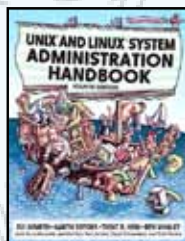
Ben Curry
9780735627222

Vejl. pris 301,-

TILBUD 241,-

Portable and precise, this pocket-sized guide delivers ready answers for the day-to-day administration of SharePoint 2010.

UNIX and Linux System Administration Handbook

Evi Nemeth
9780131480056

Vejl. pris 490,-

TILBUD 392,-

If you use UNIX and Linux systems, you need this book in your short-reach library.

Cocoa Design Patterns

Erik Buck
9780321535023

Vejl. pris 412,-

TILBUD 329,-

This book is recommended for any programmer interested in a deeper understanding of Cocoa.

Linux Bible 2011 Edition

Christopher Negus
9780470929988

Vejl. pris 379,-

TILBUD 284,-

The most up-to-date guide on the latest version of Linux Linux is an excellent, low-cost alternative to more expensive operating systems and its popularity continues to remain on the rise.

Ivor Horton's Beginning Java, Java 7 Edition

Ivor Horton
9780470404140

Vejl. pris 301,-

TILBUD 225,-

This book is a comprehensive introduction to the Java programming language, updated thoroughly (more than 30% new and updated) for the latest release, Java SE 7.

Professional Scrum with Team Foundation Server 2010

Steve Resnick
9780470943335

Vejl. pris 334,-

TILBUD 250,-

This book offers a practical approach to running Agile software projects using Visual Studio's project management templates and tools in real-world project environments.

ftu.dk

FTU
boghandel

Halmstadgade 6
8200 Århus N
86 10 03 38
ftu@ats.dk

aalborg Centerboghandel

Fredrik Bajers Vej 7B
9220 Aalborg Ø
99 40 80 72
baj@centerboghandel.dk

1. maj i konflikstens tegn

Sidste års rekordstore fremmøde til 1. maj i København blev slået med flere længder, da cirka 250 PROSA-medlemmer og venner mødte op til demonstration og i Fælledparken for at støtte de konfliktramte hos CSC.

Alle afdelinger i PROSA var repræsenteret, inklusive de lockoutede fra CSC, der dominerede billedet med gule veste. Årets tema var arrangeret af netværket "Fremtidsfighters", der kæmper for gode forhold på fremtidens

arbejdsmarked. Også i Århus (billedet th.) aktionerede de, her foran rådhuset. Fotos: Lars Bertelsen. Århus: Claus Haagensen/Chili foto.

Status på CSC-konflikten

Konflikten på CSC kører nu på fjerde måned, efter at virksomheden CSC lockoutede 120 ansatte 9. februar. Inden Prosabladets deadline var der ingen konkret udsigt til en løsning, så alt peger på en storkonflikt med 400 strejkende 1. juni.

Udsigt til storstrejke

Lige op til Prosabladets deadline brød de nye forhandlinger mellem CSC og PROSA sammen, da parterne alligevel ikke kunne blive enige. Dermed er der stadig risiko for en storkonflikt 1. juni, hvor der er udsendt strejkevarsel for 400 CSC-ansatte. Bliver en stor konflikt en realitet, kan det gå ud over mange af statens it-systemer

blandt andet i SKAT, CPR-registret, Politiet og Forsvaret. 16 ministerier har til sammen 122 kontrakter med CSC til en værdi af minimum 742 millioner kroner, skriver Version2.

Fire ministersamråd

I maj måned kom CSC-konflikten for alvor i fokus i Folketinget. Hele fire ministre skulle svare på spørgsmål om, hvordan de vil sørge for, at konflikten ikke vil påvirke statens vigtige it-systemer, stillet af Enhedslistens Line Barfod og Karsten Hønge fra SF. Prosabladet var til samråd med skatteminister Peter Christensen (V) og integrationsminister Søren Pind (V), der begge afviste at foretage sig noget i konflikten. – På enhver privat arbejdsplads

kan der opstå konflikt, og det blander vi os selvfølgelig ikke i. Det er en sag mellem parterne, sagde skatteministeren. Også Søren Pind insisterede på at forholde sig neutral ved ikke at hindre udenlandske it-folk i at komme til CSC og udføre konflikt-ramt arbejde. – Det er absolut ikke neutralt, at regeringen tillader import af udenlandsk arbejdskraft til konflikt-ramt arbejde, indvendte Eigil Andersen (SF).

CSC politianmeldt

I starten af maj politianmeldte PROSA CSC for at have brugt bortviste ansattes ID til at køre systemer videre, der kræver sikkerhedsgodkendelse, efter at 13 medarbejdere i kundegruppen

var blevet fyret, fordi de havde strejket ulovligt.

– Det ser ud til, at CSC er i gang med et overgreb på de bortviste medlemmers rettigheder, og det vil vi gerne have stoppet hurtigst muligt. Vi vil også gerne have undersøgt og stoppet eventuelle sikkerhedsbrister hurtigst muligt, og derfor har vi foretaget en anmeldelse, siger PROSAs formand Niels Bertelsen.

Stor aktionsdag 26. maj

Under parolen "Nej til diktat - ja til forhandling" arrangerer PROSA en storaktion torsdag d. 26. maj. Se nærmere om tid og sted på prosa.dk.

Prosabladet har en deadline – det har nettet ikke. Følg med i CSC-konflikten på prosa.dk.

IT-Diplomuddannelsen

Professionel karriereudvikling med IT-Diplomuddannelsen.

IT-Diplomuddannelsen er en deltidsuddannelse som består af en obligatorisk del, en valgfri del samt et afgangsprøveprojekt. Du kan derfor i høj grad tone uddannelsen efter dine interesser, for eksempel inden for teknologier som C#, .NET, mobilprogrammering med Google Android eller professionel web-udvikling.

Du kan tage hele IT-Diplomuddannelsen eller følge et eller flere moduler.

Undervisning om aftenen i Ballerup, Lautrupvang.

Læs mere på www.cv.ihk.dk

- vi tilbyder også skræddersyede virksomhedskurser.

Center for Videreuddannelse
Ingeniørhøjskolen i København • University College

Bridging The Next Generation of Workload Automation

Automation that can collaborate WITH your current solution, or REPLACE your existing solution with an innovative and comprehensive automation tool.

JN Data Strømliner og standardiserer Job Scheduling miljøet.

“Vi har nu muligheden for at binde Job Scheduling miljøet sammen på en standardiseret måde på tværs af platforme. Vi bruger samme værktøj til alle vore kunder (Bankdata, BEC, Jyske Bank og Nykredit) og det betyder at vi bliver mere produktive og ikke skal bruge ressourcer på vedligehold og produktionsproblemer, fordi vores infrastruktur er sikker og compliant”.

- Kim Kvist Hansen, Afdelingsleder, Driftsplanlægning

Scandinavia
Stonebranch A/S
Lautruphøj 1-3
2750 Ballerup
Denmark

Phone: +45 702 61907
scandinavia@stonebranch.com
www.stonebranch.com

Unge vil gerne fagforeninger

Fire ud af fem unge mener, at det er nødvendigt at være med i en fagforening. Det viser FTF's hidtil største undersøgelse blandt fagforeninger – deriblandt PROSA.

Af Kirstine Pedersen, journalist i FTF,
prosabladet@prosa.dk

Det er tid til at aflive myten om, at unge mennesker er egoistiske og umotiverede for at arbejde. En ny omfattende undersøgelse foretaget af FTF viser nemlig, at de yngre generationer vægter fællesskab og solidaritet højt. Samtidigt er de ikke bange for at tage en tjans for et godt arbejdsmiljø.

83 procent af de unge under 34 år svarer, at solidaritet mellem lønmodtagerne er vigtig for at sikre vilkårene på arbejdsmarkedet. Det er både unge under uddannelse og i job, der har svaret. Undersøgelsen er foretaget blandt 11.260 unge medlemmer af FTF, der er hovedorganisation for 450.000 privat og offentligt ansatte, deriblandt PROSA.

Bente Sorgenfrey, som er formand for FTF, hæfter sig ved, at fire ud af fem unge mener, at fagforeningen er en nødvendighed for varetagelsen af deres interesser på arbejdsmarkedet.

– Det er et meget glædeligt resultat. På FTF-området kan vi altså aflive myten om, at de unge ikke vil fagforeningen, siger hun.

Fire ud af fem unge mener også, at fællesskabet styrker forholdene på arbejdsmarkedet, og at det er nødvendigt at være medlem af en fagforening.

En synlig fagbevægelse

Grunden til, at de unge er positivt stemte over for fagforeningen, er, at den er blevet mere synlig, mener arbejdsmarkedsforsker og professor ved Aalborg Universitet Flemming Ibsen.

– Der foregår mere synligt fagforeningsarbejde nu i samarbejdsudvalg, MED-udvalg og ved lokale lønforhandlinger på arbejdspladsen. Det gør, at de unge lægger mærke til fagforeningens rolle. Krisen har også gjort, at tillidsrepræsentanten er blevet mere synlig ved fyringer og ansættelse, hvor de unge lægger vægt på trykthed i ansættelsen, forklarer han til FTF.

Op af stolen

De unge er ikke bare sofafilosoffer, når det kommer til arbejdsvilkårene. De vil nemlig gerne selv smøge ærmerne op for at gøre vilkårene bedre.

Hver femte ung vil gerne være tillidsrepræsentant, og han eller hun anser opgaven for vigtig. Hele 77 procent synes, at tillidsmanden har en central rolle i forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager.

Antallet af unge, der vil være tillidsrepræsentanter, er højt, men stemmer fint overens med international forskning på området. Tendensen afspejler grundlæggende, at der er mange unge, der støtter op om de faglige organisationer, mener Carsten Strøby Jensen, leder af Sociologisk Institut ved Københavns Universitet.

– Der kan være to grunde til, at så mange unge vil være tillidsrepræsentanter på deres job. Den ene er den traditionelle solidariske grund: Man vil gerne hjælpe andre. Der har været en tendens til, at flere unge er blevet mere venstreorienterede i en årrække, og

der passer solidaritetsånden måske ind for nogle, siger han.

Den anden grund er, at de unge kan bruge rollen som tillidsrepræsentant til at få bredere arbejdsopgaver og udbrede deres viden om arbejdet.

– Nogle vælger det måske som en måde at udvikle deres karriere på. De kan for eksempel blive mellemlider senere, fordi de forstår en række sammenhænge på arbejdet, uddyber Carsten Strøby Jensen.

Han understreger, at der ikke behøver være et modsætningsforhold mellem de to grunde.

Unge søger tryghed og indflydelse i fagforeningen

Ni ud af ti unge mener, at fagforeningen skaber tryghed. Hver anden mener, at fagforeningen varetager deres interesser på politisk plan.

Af Kirstine Pedersen, journalist i FTF,
prosabladet@prosa.dk

De unge lægger især vægt på, at fagforeninger er gode til at skabe tryghed. Det gør hele ni ud af ti unge, der har medvirket i FTF's ungdomsundersøgelse.

Trygheden er ikke bare en fordel ved fagforeningen for et stort flertal af de unge. Det er også én af hovedårsagerne til, at de rent faktisk vælger at melde sig ind i en fagforening. Således angiver 40 procent tryghed som grunden til at melde sig ind, og 46 procent angiver personlig hjælp og rådgivning som motivet til at betale for et medlemskab.

Det er ikke overraskende, at de unge vægter tryghed så højt og måske højere end tidligere, mener professor ved Institut for Organisation under CBS Henrik Holt Larsen.

– For tre-fem år siden var de unges hjerter kemisk rensset for et oplevet behov for tryghed. De unge sagde "Mig først" og ikke

"1. maj". Der var mangel på arbejdskraft, og de unge kunne derfor tillade sig at være kræsne og egoistiske i deres valg af job. Virksomhederne var nærmest nødt til at indfange nyansatte med lasso. I dag er det virksomhederne, der kan vælge og vrage, og der er kæmpestor ungdomsarbejdsløshed. Dermed kommer tryghed til at fylde meget mere på de unges nethinde, siger han.

Tallene viser, at de unge opfatter fagforeningen som tryghedsskabende. Samtidig efterspørger de netop tryghed, når de søger nyt job.

65 procent af de unge svarer, at det har stor betydning, at drømmejobbet går hånd i hånd med tryghed i ansættelsen. En sammenligning med en lignende undersøgelse fra FTF fra 2007 viser, at andelen af unge, der efterspørger tryghed, er steget med 18 procent frem til 2011.

Det er en markant stigning, som kan skyldes finanskrisen, fortæller sociolog i Rådgivende Sociologer Sara Rosenmeier, som er en af hovedforfatterne til rapporten om ungdomsundersøgelsen.

– Siden undersøgelsen i 2007 har de unge fået en meget stor bevidsthed om, at der har været en finansiell krise. De er nyuddannede og oplever derfor, at de har svært ved at få fast job og praktikpladser. Når der er jobmangel, er der mange kvalificerede ansøgere til de stillinger, de unge normalt ville søge, siger Sara Rosenmeier.

Udvikling af faget

Et andet godt argument for at melde sig ind i en fagforening er, at den giver indflydelse. Halvdelen af de unge mener således, at et godt argument for at melde sig ind er, at fagforeningen kæmper for medlemmernes

Derfor fagforening

De unges motivation for at melde sig ind i fagforeningen (andel/procent)

Skaber tryghed	91%
Er garant for rimelige arbejdsvilkår	90%
Bidrager aktivt til udviklingen på arbejdsmarkedet	89%
Har føling med lønmodtagernes behov	82%
Er med til at sikre gode udviklingsmuligheder	83%

Kilde: FTF's ungdomsundersøgelse, 2011

interesser på politisk plan.

Gennem fagforeningen søger de unge også indflydelse på løn og arbejdsvilkår. Dette peger 80 procent af de unge på som et godt argument for at melde sig ind i en fagforening.

Desuden mener 90 procent af de unge, at deres fagforening arbejder for udvikling af deres fag og profession. 83 procent mener, at deres fagforening bidrager aktivt til at udvikle deres uddannelse. Og 80 procent mener, at fagforeningen medvirker til kompetenceudvikling og efteruddannelse.

– Det er netop styrken for fagforeningerne på FTF-området, at de ikke kun arbejder for de traditionelle faglige spørgsmål som løn, men også for den faglige udvikling og dermed professionerne, siger Bente Sorgenfrey, formand for FTF.

Derfor melder de unge sig ind

Top-3 over gode argumenter for at være medlem af en fagforening ifølge de unge:

- > Arbejder for bedre løn- og arbejdsvilkår
- > Hjælper med rådgivning og krisehjælp
- > Kæmper for mine interesser på politisk plan

iStockPhoto.com

” Du kan have en 'fejl-klub', hvor folk mødes en times tid om ugen og taler om, hvilke fejl de har set, og hvad der er gået galt i ugens løb. Det vænner folk til en kultur, hvor de deler deres fejl.

Paul Fenwick, Perl-rådgiver og taler ved Open Source Days.

Kom med i Fail Club

Den første regel i Fail Club er, at man skal være åbenhjertig om sine fejl. Det kan give bedre programmer. Sådan lyder budskabet fra Paul Fenwick, der gav en underholdende tale om verdens værste opfindelser på Open Source Days.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk
Foto: Lars Bertelsen

Australske Paul Fenwick er lidt af en spas-mager. Til daglig rådgiver han firmaer over hele verden i udvikling med Perl, men i open source-kredse er han kendt som en sjov taler, der for nylig talte om verdens værste opfindelser på konferencen Open Source Days i København.

Fra rædselskabinettet kan Paul Fenwick præsentere cigaretter, som kurerer astma, og i den mere uhyggelige ende brændstofceller, der kan køre på blod og indopereres i kroppen – men som desværre producerer alkohol, når man dyrker motion. Eller legetøjsperler til børn. Perler, der i forbindelse med vand bliver til hallucinerende stoffer.

Men softwarefolk kan også lære ting fra de skrækelige opfindelser. Først og fremmest handler det om at teste.

– Set fra det driftsmæssige synspunkt er der også noget, som kaldes 'operationel laden-stå-til'. Et eksempel er et krydstogtskib, som skal tjekke GPS-koordinaterne hver time. Men problemet er, at GPS'en næsten altid har ret, så folk kommer ind i en vane, hvor GPS'en altid er korrekt, og derfor glemmer de at tjekke det, siger Paul Fenwick.

Brandøvelser til backuppen

Et tilsvarende eksempel fra it-verdenen er backups, som ikke bliver testet, fordi det er besværligt, og når testen gennemføres,

ser data næsten altid rigtige ud. Den slags kan man finde løsninger på i den virkelige verden, som for eksempel den stang, en togfører skal presse ned med fødderne, for at gashåndtaget virker. Det kaldes for en agtpågivenhedstest, og et andet eksempel er scanningsudstyr i lufthavne, der ind sætter fiktive billeder af våben i bagagen på vagtpersonalets skærme for at teste, om de er vågne. Det kunne måske benyttes til backup-problemet ved at simulere systemfejl i ny og næ.

– Det ville være godt at have en 'brandøvelse'. Lad, som om der er en rigtig katastrofe. Så ved folk, hvad de skal gøre, når den rigtige katastrofe indtræffer.

Men det nytter ikke at aftale, hvornår den simulerede katastrofe indtræffer. Så bliver man nemt lidt for afslappet, mener Paul Fenwick.

– Det er ikke så nemt at have med at gøre, fordi du kommer til at forstyrre folk i deres arbejde. Og det handler netop om, at folk ikke skal miste for meget arbejde, hvis katastrofen indtræffer. Så det er et trade-off.

Del fejlene i Fail Club

Softwaretest er blevet meget mere udbredt i takt med, at de adrætte udviklingsmetoder har slået bredt igennem, men det er én ting at teste komponenter under udvikling og noget

ganske andet at teste på systemer i drift.

– Når noget går galt, skal vi dokumentere, hvad der gik galt, og hvordan vi genoprettede derfra, og den viden indgår så for fremtiden i det operationelle personales færdigheder, så det ved, hvad der skal gøres, hvis situationen opstår igen, siger Paul Fenwick.

Det er i det hele taget ikke så nemt at genbruge den viden, der opstår i forbindelse med fejl.

– Det kræver, at man kan sætte sig ud over ideen om, at vi ikke kan tale om fejl. Hvis man kunne sige "det var her, det gik galt", så kunne andre mennesker lære en masse af det.

Paul Fenwick tror ikke lige, at den slags er egnet til konferencer, men man kan gøre det internt i organisationen.

– Du kan have en 'fejl-klub', hvor folk mødes for eksempel en times tid om ugen og taler om, hvilke fejl de har set, og hvad der er gået galt i ugens løb. Det rare ved det er, at den slags sammenkomster er uformelle og sjove, og der er plads til et par vitser. Hvis alle gør det, behøver man ikke føle sig sårbar. Det vænner folk til en kultur, hvor de deler deres fejl. Jeg tror, at det er meget værdifuldt at have en kontinuerlig måde at få fejlene tilbage til systemet og få folk til at tale om dem.

Se Paul Fenwicks foredrag på YouTube

Paul Fenwicks underholdende foredrag om verdens værste opfindelser blev optaget på konferencen OSCON i 2010. Det kan findes på YouTube ved at søge på "Paul Fenwick, The World's Worst Inventions".

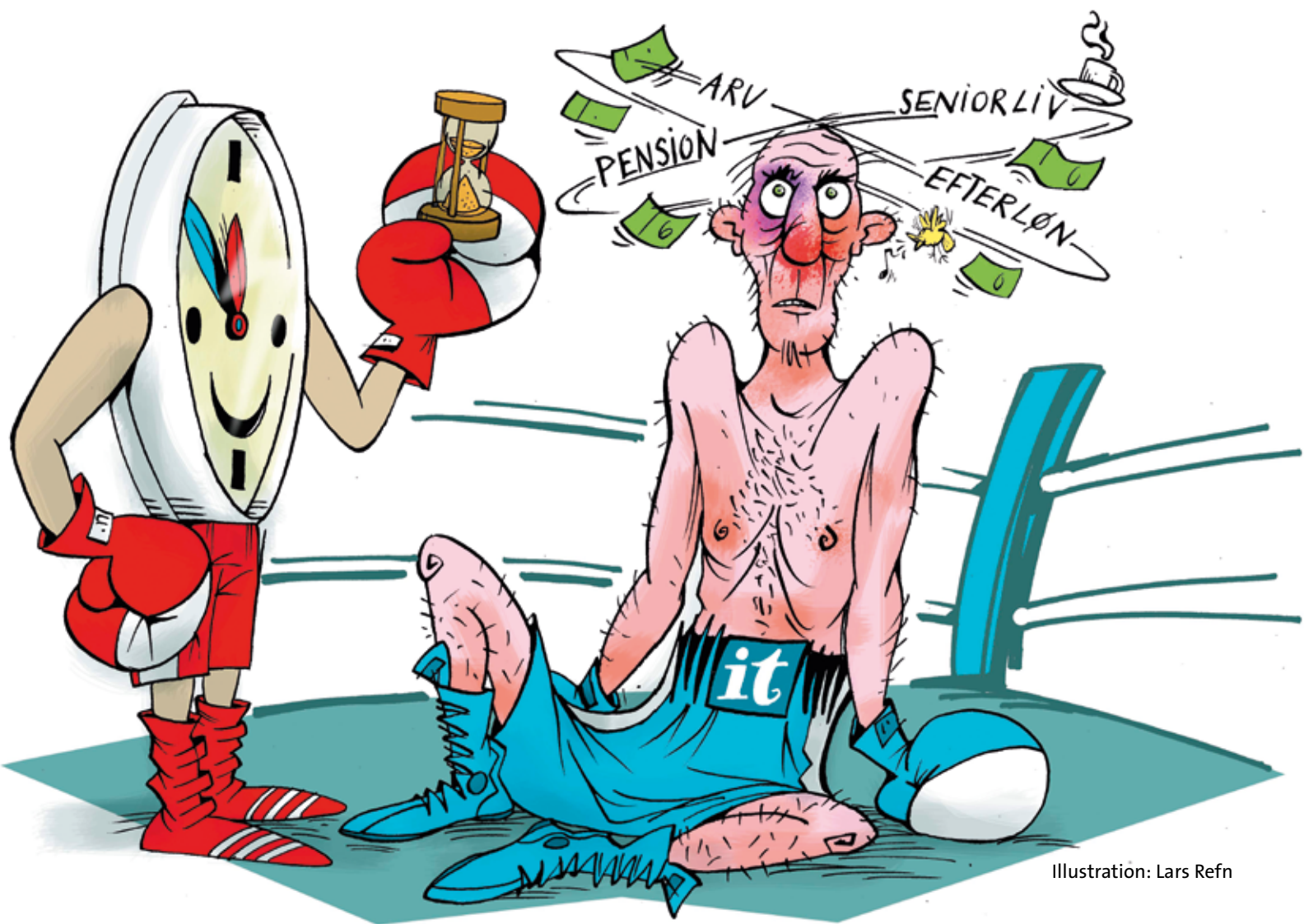

Illustration: Lars Refn

Lad ikke tiden afgøre din økonomi

At gå på pension eller efterløn kræver mange overvejelser, som det er en god idé at gå i gang med længe inden tilbagetrækningen. Få fem gode råd til seniorlivet.

Af Bo Sune Christensen, bsc@prosa.dk

Nærmer du dig tilbagetrækningen fra arbejdsmarkedet? Så er det på tide at få taget nogle vigtige valg i forhold til din økonomiske fremtid. Mange udskyder at tage økonomiske beslutninger, men det kan koste dem dyrt i pensionsårene. Foretager du ikke aktive valg selv, foretager tiden dem for dig. Seniorrådgiver Kai Jensen fra Willis giver råd til, hvordan du får overblik over din seniorøkonomi.

1. Beslut dig for hvornår

Hvad er datoen for det tidspunkt, som du ønsker at trække dig tilbage på? Det er ikke lige meget, hvornår du vælger at trække dig tilbage i forhold til din seniorøkonomi. Sæt dig med en ternet blok og lav en tjekliste over, hvad du skal have styr på, og hvilke konsekvenser forskellige tidspunkter vil få. Det skal du gøre, inden du begynder at tale med din arbejdsgiver. Hvordan hænger det

sammen med efterløn? Dur det, eller dur det ikke. Hvis ikke, så skal du rette blikket på din ægtefælles forhold for at se, hvordan det økonomisk kan harmonere.

2. Indhent info om pensioner

Du skal besøge to vigtige hjemmesider. På pensionsinfo.dk får du et overblik over, hvad du er berettiget til i forhold til ATP og folkepension. Du kan også se en liste over,

”

Foretager du ikke aktive valg om din pension selv, foretager tiden dem for dig.

Kai Jensen, seniorrådgiver i Willis.

hvilke pensionsordninger du er berettiget til fra offentlige og private pensionsordninger. På borger.dk finder du en regnemaskine, hvor du kan indtaste dine oplysninger og se, hvad det vil betyde, hvis du vælger at trække dig, når du for eksempel er 61 år, 62 eller 63 år. Du kan også udregne konsekvenserne, hvis du vælger at begynde at hæve af dine pensioner tidligt eller venter med det. Du får dermed en grovskitse over din fremtidige økonomi.

3. Ydelser fra det offentlige

Der næst skal du læse på din kommunes hjemmeside og få undersøgt, hvad du har af muligheder for støtte derfra. Ligger du rigtigt i forhold til at modtage for eksempel boligydelse, og hvordan influerer din ægtefælle på udbetalingerne? Er det en fordel at bruge af friværdien i ejendommen? Det gælder om at undgå nedslag i de offentlige ydelser og undgå at blive beskattet mere end højst nødvendig.

Online seniorguide

PROSAs seniorudvalg har lavet en online seniorguide med nyttige links til it-seniorer, der vil være godt forberedt til den tredje alder. Find vej til oplysninger om jura, økonomi, bolig samt relevante aktiviteter på prosa.dk/senior.

4. Få professionel rådgivning

Selvom du kan skabe dig et overordnet overblik over din seniorøkonomi selv, er det en god idé at kontakte en professionel pensionsrådgiver for et kyndigere blik på dine pensionsforhold. Rådfør dig med din a-kasse, din bankrådgiver eller pensionsleverandør for ikke at overse noget. De har overblik over ændringer i lovgivning og kan gennemskue særlige forhold, der let kan spare dig for 20-30.000 kroner. Det gælder om at spise rigtigt af sin opsparing.

5. Få orden på arv og testamente

Indse, at uheldet kan være ude. I tilfælde af, at du bliver syg, kommer på institution, dør eller bliver skilt, er det klogt at have overvejet, hvad der skal ske. Hvem skal kunne arve dig? Hvordan sikrer du din partner, børn og evt. delebørn? Hvis du ikke er gift med din partner, så er det måske en god idé at komme på rådhuset, så der er styr på arveforholdene. Sørg for at få lavet de nødvendige dokumenter, før det er for sent.

Bredbånd til erhverv Skyline Business Pro

Professionelle netværksløsninger

- Hastigheder op til 2/2 Gbit/s
- Dedikerede MPLS- og VPN-løsninger
- Uafhængig infrastruktur
- SLA med 99,9% opetid
- Trådløs fiber
- Lave etableringsomkostninger

SKYLINE

ERHVERV

www.skylineerhverv.dk · 7010 1012

Et arbejdsmarked under pres

Selvom alle er enige om, at den danske forhandlingsmodel er under beskydning, vil hverken fagforeninger eller eksperter aflive den endnu. I stedet bør it-professionelle stå sammen internationalt – og for danskerne er mantraet uddannelse.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Gå ned i løn eller mist dit job. Det er det dystre fremtidsbillede, der truer it-branchen efter finansiell krise, stor fyringsrunde i Nokia og en lønstatistik med historisk lave tal. Samtidig står lavtlønnede it-folk fra udlandet, der nu er klar til at konkurrere på viden, klar i kulissen. Mange af dem er her allerede.

Og når CSC indleder en arbejdskonflikt ved at lockoute 120 ansatte og står stejlt på sit krav om massiv lønnedgang og dårligere vilkår, er det et tegn på, at den danske model er presset, mener både arbejdsmarkedsforskere og fagforeninger. Det kan på sigt betyde dårligere vilkår, hvis den danske forhandlingsmodel ikke holder stand, mener de.

– Normalt i Danmark forhandler man for at nå en løsning. Det vil sige, at begge parter flytter sig. Det er helt, helt usædvanligt, at den ene part stiller så store krav og nægter at flytte sig, som CSC har gjort. Det er et brud med den danske forhandlingsmodel, siger Hanne Lykke Jespersen, næstformand i PROSA.

Hun påpeger, at den danske forhandlingsmodel traditionelt har været attraktiv for alle parter på arbejdsmarkedet, fordi den blandt andet giver ro, fordi folk ikke bryder i strejke hele tiden, og fordi den bygger på kompromiser, som begge parter får noget ud af. Men nu ser hun tegn på, at arbejdsgiversiden begynder at modarbejde modellen.

– CSC's konflikt er finansieret af Dansk Erhverv og Dansk Arbejdsgiverforening, så de står fuldt ud bag den.

Klar politisk strategi

Leder af FAOS – Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier Søren Kaj Andersen ser det som en af de

Den danske arbejdsmarkedsmodel er under opløsning i disse år.
Foto og idé: Lars Bertelsen.

nyere trusler mod den danske model, at der nu også er øget konkurrence fra udenlandsk arbejdskraft på vidensarbejdspladser som it-branchen.

– Det startede med outsourcing, men nu ser vi også flere grupper af højtuddannede komme til Danmark. Det er et resultat af, at EU-arbejdskraften kan bevæge sig frit, samtidig med at man har liberaliseret reglerne for tredjeverdenslande, konstaterer Søren Kaj Andersen.

– Før krisen var der meget fokus på at tiltrække de gode, veluddannede personer fra lande uden for EU. Det var en klar politisk strategi at åbne op og øge konkurrencen.

Og det er en udfordring for den danske model, at der kommer folk ind, som accepterer lavere vilkår, mener han.

– Arbejdspladserne er mere udsat, når opgaverne lige så godt kan løses af indere. Langt størstedelen af det danske arbejdsmarked er stadig organiseret, men det er mere og mere presset. Ultimativt bliver det her en trussel mod aftalemodellen, siger Søren Kaj Andersen.

Få overenskomster

I it-branchen har det længe været et vilkår, at der var få overenskomster. Men selvom over halvdelen af PROSAs medlemmer ikke er dækket af en overenskomst, er det stadig særdeles vigtigt at kæmpe for overenskomster i it-branchen, mener PROSAs næstformand.

– Hvis PROSA skulle miste overenskomster eller få dem væsentligt forringet, som CSC kræver, vil det påvirke hele it-branchen. De overenskomstsikrede vilkår smitter af på de steder, hvor der ikke er overenskomster, så derfor er de stadig vigtige. Man kan sige, at de sætter en standard på markedet, og det er også vigtigt for dem, der forhandler deres egen kontrakt, siger Hanne Lykke Jespersen.

Det er ikke kun vigtigt at fastholde overenskomsterne i Danmark, men også altafgørende at styrke fagbevægelsen internationalt, mener hun.

– Vi ved, at firmaer som CSC gør alt, hvad de kan, for at modarbejde fagbevægelsen for eksempel i Indien. Vi har allerede gode kontakter til it-forbundet UNITE i Indien og overvejer mulighed for dobbeltmedlemskab. De har lav organiseringsgrad nu, men når man ser på, hvor hurtigt den danske fagbevægelse voksede frem i sin tid, er det ikke en umulig opgave, siger Hanne Lykke Jespersen.

Arbejdspladserne er mere udsat, når opgaverne lige så godt kan løses af indere.

Søren Kaj Andersen, arbejdsmarkedsforsker.

Strategien er at gøre det nemmere for folk at organisere sig, uanset de er i Danmark eller Indien og måske kun er udstationeret en kort periode. PROSA vil også meget gerne organisere fastboende udlændinge, så de kan få vilkår, der svarer til danskernes.

Og det er en god strategi, mener Søren Kaj Andersen.

– Forudsætningen for at modarbejde lønpresset er, at man får organiseret folk og lavet overenskomster. Erfaringen viser også, at jo længere tid folk er her, jo flere krav begynder de at stille. Hvis strategien omvendt går på at sætte lønningerne ned, er det skruen uden ende, siger han.

Hanne Lykke Jespersen er enig i, at det ikke er en mulighed at gå ned i løn for at beholde de danske job.

– Det eneste valg er at stå sammen. Solidaritet er fagforeningernes grundtanke, og den er ikke gået af mode. Det er nemmere for arbejdsgiverne at presse folk én for én, siger hun.

Men burde fagforeningerne ikke være mere forstående overfor, at virksomhederne er trængte i krisen?

– Vi er bestemt villige til at forhandle, men arbejdsgiverne kan ikke bare sige, at det ikke går så godt. Hvis der er andre årsager end høje lønningertil, at virksomheden er kørt i sæk, som i CSC's tilfælde, er det ikke medarbejderne, der alene skal holde for. Her er det nogle organisationsmæssige ting, der er galt, som for eksempel brugen af transfer pricing, hvor de køber produkterne til overpris, samt andre ting omkring arbejdets organisering, der er galt, siger Hanne Lykke Jespersen.

Lovgivning dømt ude

Et alternativ til den danske model er at implementere løn og rettigheder ved lov.

– Men der kan ske det, at man ikke får løst problemerne, som parterne plejer at forhandle om. Og regulering lægger en bund, men det er typisk en meget lav bund, siger Søren Kaj Andersen.

Hanne Lykke Jespersen afviser også, at

det skulle være smartere at gøre som mange andre EU-lande og implementere minimumsrettigheder ved lovgivning.

– Minimumsvilkår er per definition lavere end de tilkæmpede overenskomstvilkår – så de vil blive brugt til at trykke lønnen.

Men det er ikke kun arbejdsvilkår og løn, der går Hanne Lykke Jespersen på.

– Det, der bekymrer mig, er, at man i mange udenlandske virksomheder som CSC fjerner noget af det, vi er gode til – nemlig kreativiteten. Hvis vi skal konkurrere internationalt, skal vi holde fast i det, vi er gode til. Derfor skal vi stadig satse på høj uddannelse og efteruddannelse, som er en forudsætning for, at vi kan ligge højt lønmæssigt.

Det er Søren Kaj Andersen enig i, selvom han mener, det ikke er helt uproblematisk.

– Selvom Danmark har et højt kvalifikationsniveau, har vi alligevel et stort konkurrenceniveau. Vejen hedder høj effektivitet, kvalitet og innovationsevne. Hidtil har det langt hen ad vejen kørt på den måde, og det er nok ikke helt slut. Men det er klart, at der bliver stillet spørgsmålstegn ved, om det er nok, siger arbejdsmarkedsforskeren.

Den danske model

'Den danske model' betegner det danske arbejdsmarkeds organisering, hvor det centrale element er de frivillige aftaler, overenskomster, der indgås mellem arbejdsgivere og arbejdstagere. Staten blander sig ikke i forhandlingerne, så længe arbejdsgiverne og lønmodtagerne kan få en aftale på plads.

Traditionen for frivillige aftaler mellem arbejdsmarkedets parter betyder bl.a., at der ikke er nogen lov om mindsteløn i Danmark.

Nogle mener, at den danske model er truet af EU's regler om arbejdskraftens frie bevægelighed, hvor man kun kan kræve, at udenlandsk arbejdskraft overholder lovene og ikke overenskomsterne.

Kilde: Wikipedia.

” Hvis man bare giver folk mulighed for indflydelse, tager de den på stedet.

Mikkel Nonboe, forbundssekretær i PROSA.

Nye tider kræver ny organisering

Fagforeningerne må tage presset på den danske model alvorligt og blive bedre til at engagere medlemmerne, mener PROSA-politiker.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Fagforeningernes formål er at udvikle medlemmernes arbejdsvilkår og ikke at bevare status quo. Og det er helt essentielt, at fagbevægelsen begynder at tage det alvorligt.

Sådan lyder forbundssekretær i PROSA Mikkel Nonboes advarsel. Og han mener det alvorligt, for han ser mange tegn på, at udviklingen går den forkerte vej.

– Jeg forventer, at vores løn og arbejdsvilkår kommer under massivt pres inden for få år. Vi kan allerede nu se, at det går skidt i it-branchens lønstatistik, siger Mikkel Nonboe.

Det skyldes simpel udbud og efterspørgsel, efter at konkurrencen er øget med mere arbejdskraft fra både EU og tredjelande, mener han.

– Fordi vi har gode vilkår her, tiltrækker vi folk udefra. Det er afgørende, at vi får understøttet vores udenlandske kolleger i at få anstændige arbejdsvilkår. Vi må anerkende, at verden er global, og stå sammen internationalt.

Og selvom det hele ikke er fagforeningernes skyld, bærer den et medansvar – for mange fagforeninger har haft svært ved at følge med udviklingen og inddrage medlemmerne.

– Mange unge har svært ved at se fordelene ved fagforeninger. Når der går rutine i det, slår fagbevægelsen på abstrakt solidaritet, og billedet er, at folks vilkår bliver

Fagbevægelsen skal tilbage til arbejdspladserne og give folk konkrete værktøjer til at forbedre deres arbejdsliv, mener Mikkel Nonboe, forbundssekretær i PROSA.

Foto: Mark Knudsen/Monsun

forhandlet af halvtykke mænd i et stort fagforeningshus. Det er langt væk fra det centrale, som jo er folks arbejdsliv, siger Mikkel Nonboe.

Konkrete værktøjer

Han fremhæver PROSAs organiserarbejde med at engagere folk ude på arbejdspladserne som et godt eksempel på, hvilken vej man skal gå.

– Fagbevægelsen skal tilbage til arbejdspladserne og give folk konkrete værktøjer til at forbedre deres arbejdsliv.

Det kan for eksempel være kurser i, hvordan man håndterer stress og får større

indflydelse, eller mentorordninger og netværksdannelse. PROSA på Sjælland har i flere år prøvet at udvikle nye metoder for fagforeningsarbejde.

Og når man kommer ud i virkeligheden, er det bestemt ikke svært at engagere folk i fagbevægelsen anno 2011, mener han.

– Hvis man giver folk mulighed for indflydelse, tager de den på stedet. Vi har for eksempel fået 150 procent flere deltagere fra den private sektor på Delegeretforsamling, hvoraf 10 procent var af asiatisk afstamning, og samlede for nylig 70 unge på fagligt grundkursus ved at opsøge folk og fortælle dem, hvad det handler om.

Se udviklingen som en udfordring

Den danske model får en mindre rolle at spille i fremtiden, mener et aktivt PROSA-medlem. Det kan være en anledning til at gentænke fagbevægelsen og se det som en udfordring.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Steen Thomassen er langt fra den klassiske, røde fagforeningsmand. Han har været medlem af Venstre siden gymnasietiden og har været kredsformand i Venstre i København.

Han havde ikke rigtigt en holdning til fagforeninger eller overenskomster, da han meldte sig ind i PROSA i 1994.

– Jeg blev aktiv, fordi jeg kom ind i en virksomhed, hvor der var overenskomst med PROSA. Så blev jeg tillidsmand og fandt ud af, at det var en god måde at sikre vilkårene på, siger Steen Thomassen, der i dag er med i PROSA/ØSTs bestyrelse.

Men nu ser han tegn på, at overenskomsterne er under pres fra mange sider. Når han søger job som programmør og systemadministrator, er det meget få steder i den private sektor, der har overenskomster.

– De nye firmaer vil ikke have overenskomster. De traditioner, der findes i for eksempel håndværkerbranchen, findes ikke i it-branchen, siger han.

Derfor ser han i krystalkuglen, at lønmodtagerrettigheder på langt sigt vil blive implementeret ved lovgivning.

– Det kan stadig være relevant mange steder at få overenskomst, men på langt sigt er det ikke det vigtigste. Det vigtigste er at beskytte medlemmernes rettigheder, og her tror jeg, den danske model vil spille en mindre rolle i fremtiden, og samfundet vil blive organiseret på en anden måde, siger Steen Thomassen.

– Og det er især tilfældet for it-branchen.

– Vores medlemmer er ikke afhængige af overenskomster. Der er langt mere dynamik på it-arbejdsmarkedet.

Han håber dog, at a-kasserne vil blive ved med at eksistere, selvom han tror, de sandsynligvis også vil komme under pres.

Gentænk rollerne

Men trods mulige samfundsendringer vil fagforeningerne stadig have en berettigelse, hvis de giver folk værdi.

– PROSA skal være et sted, hvor man kan møde andre fagfæller og få hjælp til at forhandle løn. Fagforeningen kan give folk mulighed for at udvikle sig, så kvalifikationer følger med den løn, man får. Men det kan godt være, man skal tænke nogle helt nye roller ind på langt sigt, siger Steen Thomassen.

Han kender mange i it-branchen, der kører deres eget løb og ikke gider være med i en fagforening, og det ser han ikke som et problem. Man kan organisere sig eller lade være.

– Når man har en overenskomst et sted, er det dog rart med mange medlemmer, så man har mandat til at forhandle. Men ellers ser jeg det som en udfordring og ikke en trussel, at verden udvikler sig.

”

Vores medlemmer er ikke afhængige af overenskomster. Der er langt mere dynamik på it-arbejdsmarkedet.

Steen Thomassen, aktivt PROSA-medlem.

Overenskomster skal ikke være det vigtigste for en it-fagforening, mener PROSA-medlem Steen Thomassen. Foto: Lars Bertelsen.

Fri fugl: Lav en skygge-fagforening

Skal de mange it-folk, hvis indtjening sker via fakturaer, kunne bruge PROSA til noget, må der oprettes et anonymiseret forum, der kan fungere som deres fagforening.

Af Stine Nysten, prosabladet@prosa.dk

Der er mange ting, der trives godt i skyggen. Og det er værd at huske på, hvis it-fagets mange frie fugle skal fanges ind af fagforeningen.

Prosabladet har bedt it-konsulent Kasper Kari, der i løbet af sin karriere både har været ansat i store virksomheder på individuel kontrakt og ernæret sig som selvstændig, filosofere lidt over fremtidens arbejdsmarked, og hvordan PROSA fortsat kan sikre it-folk fornuftige arbejdsvilkår.

Og én ting står lysende klart. En fagforening som PROSA, hvor omkring halvdelen af medlemmerne ikke er overenskomstansat, kan simpelthen ikke kun fokusere på den danske model og de dertilhørende aftaler.

– For mig betød den danske model, at jeg som selvstændig ikke var dækket af nogen lovgivning. Det eneste, jeg havde at gå efter, var udbud og efterspørgsel, og hvor god jeg var til at sælge mig selv. Det var sådan set fint for mig, for markedet var med mig, og efterspørgslen var større end udbuddet. Så snart markedet vendte, hører jeg fra flere kolleger om halvinger i lønnen og dårligere vilkår. Jeg er også selv p.t. gået over 40 procent ned i forhold til min sidste opgave. Det er kapitalisme i ren form, hvor kun udbud, efterspørgsel og dine salgsevner afgør de forhold, du arbejder under, siger Kasper Kari.

Lovgivning er vejen frem

Og det bør der gøres noget ved.

Derfor må fastsættelse af mindsteløn og de mest basale arbejdsvilkår vristes ud af arbejdsmarkedspartners greb, mener han. Især i en verden, hvor store arbejdsgivere

PROSA skal give os svaret på: Hvorfor skal jeg være solidarisk, når de andre ikke er det? mener Kasper Kari, it-konsulent og PROSA-medlem. Foto: Lars Bertelsen.

som CSC vil gå langt for ikke at efterleve aftalerne indgået mellem arbejdsmarkedets parter.

– Når CSC nu får banket deres vilje igenem, vil andre arbejdsgivere følge efter og nægte at efterkomme overenskomsterne, spår Kasper Kari.

Han anbefaler derfor, at PROSA begynder at arbejde for lovgivning på området.

– Jeg ved godt, at det er en kontroversiel holdning og bryder med al fagforeningstankegang, men set fra min stol burde så vigtige elementer som mindsteløn og generelle arbejdsvilkår være lovmæssigt funderet, så det dækker alle arbejdstagere uanset ansættelsesforhold, siger han.

Bør fremme solidariteten

I det hele taget har mange faktura-arbejdere svært ved at se fordelene ved at være med

i PROSA.

– Jeg oplever stor modstand mod fagforeningsmedlemskab. Ufrit, hæmmende og dyrt er bare nogle af de ord, der sættes på det. Jeg betaler selv 1.200 kroner om måneden, og hvad får jeg egentlig for pengene? spørger han.

Det er bestemt heller ikke, fordi mange af de frie fugle går og sukker efter en fastansættelse på en organiseret arbejdsplads. For friheden er for mange afgørende. Men problemet er, at faktura-arbejderne opererer på et arbejdsmarked, hvor det er alles kamp mod alle.

– Det er måske en utopisk tankegang, men jeg synes, at PROSA bør arbejde på at sikre fornuftige arbejdsvilkår for alle medlemmer ved at fremme solidaritet blandt faktura-arbejderne, siger Kasper Kari.

Og han har et konkret forslag:

”

Set fra min stol burde så vigtige elementer som mindsteløn og generelle arbejdsvilkår være lovmæssigt funderet, så det dækker alle arbeidstagere uanset ansættelsesforhold.

Kasper Kari, aktivt PROSA-medlem.

– Hvad med at lave et løseret netværk, hvor man samlede faktura-arbejderne i et anonymt forum? Så kunne medlemmerne diskutere vilkår, prissætning, arbejdsgivere etc. Jeg synes, at PROSA skal gå aktivt ind i at få de mange medlemmer, der er selvstændige, til at organisere sig i en slags 'skyggefagforening', siger han og fortsætter:

– Virkeligheden er, at vi er mange faktura-arbejdere. Men vi har kun personlig og uorganiseret solidaritet med hinanden, og vi har ingen store netværk. Vi har professionelle netværk til at promovere vores ydelser, men vi har ikke netværk, der kan gøre os stærkere over for arbejdsgiverne. Derfor, hvis PROSA ønsker at engagere og støtte den del af deres medlemmer, kunne

PROSA facilitere et sådant netværk.

Flere og flere med faktura

Kasper Kari mener, at fagforeningens fremtidige projekt netop må være at organisere faktura-arbejderne, og her kan man da godt gå lidt utraditionelt til værks.

– Hvad med at PROSA tog initiativ til at lave en kooperativ virksomhed, som fungerer som én stor konsulentvirksomhed? Alle faktura-arbejdere, der havde lyst, kunne så være ansat i en eller anden form. Det ville helt sikkert kunne blive en god konkurrent til de store it-konsulenthuse, der findes i dag, siger han.

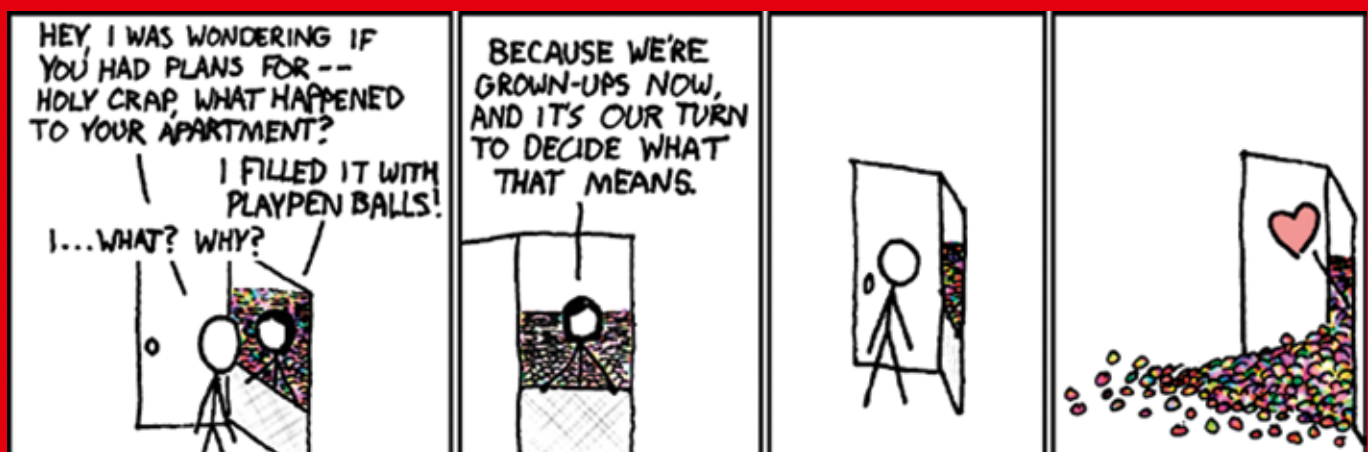
Et faktum er i hvert fald, at PROSAs vigtigste udfordring i fremtiden vil være netop faktura-arbejderne, mener Kasper Kari. Han

er helt overbevist om, at vi i fremtiden vil se flere og flere, der fakturerer deres arbejdstimer. Ikke nødvendigvis fordi de har lyst, men fordi de vil blive tvunget til det på grund af udviklingen på arbejdsmarkedet. En udvikling, som kan sammenlignes med den, de danske håndværkere har oplevet, siden den polske arbejdskraft er kommet til landet.

– Vi vil helt sikkert se en undergravning af systemet – en atomisering af it-arbejdsmarkedet. Der vil alt andet lige blive færre overenskomstansatte, og det er ellers p.t. grundstammen i enhver fagforening. Så PROSA skal til at finde ud af, hvordan man vil være der for os. PROSA skal give os svaret på: Hvorfor skal jeg være solidarisk, når de andre ikke er det?

Tegneserie xkcd.com:

Grownups <http://xkcd.com/150/>

Månedens tegneserie er udvalgt af it-konsulent Kasper Kari.

Brugerpanelet:

Stå sammen eller

Det bliver svært at beholde de attraktive vilkår i den danske it-branche, mener Prosabladets brugerpanel.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Den danske model er under pres, og det bliver en udfordring at sikre de danske it-professionelle gode vilkår og ordentlig løn i fremtiden. Det er den gennemgående holdning i Prosabladets brugerpanel, som denne måned er blevet spurgt om, hvordan de tror fremtidens it-arbejdsmarked kommer til at se ud.

– Tegnene på global outsourcing ses mere og mere og fylder noget i de flestes bevidsthed omkring jobsituationen i it-faget for mange af mine kolleger og studiekammerater. Jeg er nyuddannet og føler (på trods af meget fint eksamensbevis) i forvejen, at jeg slet ikke slår til, skriver et medlem af brugerpanelet.

Men der er delte meninger blandt de 77 besvarere om, hvor dystert det ser ud at klare udfordringerne.

Lidt over en tredjedel tror, at danske it-folk kommer til at gå ned i løn og arbejdsvilkår i fremtiden. Men kun en håndfuld tror det om dem selv.

– Det vil gå nedad, kun nedad. Danmark har kørt på første klasse i mange år uden at have billet til det, nu skal vi ned på et lavere trin, det kommer til at gøre ondt, skriver en af dem med et mere pessimistisk syn på fremtiden.

– Lagdeling i faget, proletarisering af de mindst kvalificerede, "udpining" ved at de højt kvalificerede mister direkte samspil med de mindre kvalificerede, udbredelse af anglo-amerikansk management i stedet for skandinavisk ledelse med tab af initiativ og innovationskraft til følge, supplerer en anden.

Andre ser mere lyst på udviklingen:

– På sigt vil levestandarden rundt omkring blive hævet, hvilket vil medføre højere

Illustration: Lars Refn

gå ned i løn

lønninger, og dermed bliver vi i Danmark igen attraktive, da der ikke er sprog at tage hensyn til også.

Uddannelse er løsningen

Kun en lille del af brugerpanelet mener, at vi ikke kan kæmpe mod globaliseringen, men er nødt til at acceptere dårligere vilkår i fremtiden. Resten mener, at noget kan gøres for at kæmpe mod udviklingen.

– Forhåbentligt vil det dygtiggøre folk, sådan at folk bliver uddannet til andre ting og kan påtage sig andre opgaver. Jeg tror, det skaffer flere spændende opgaver, men muligvis også flere koordineringsopgaver, mener et medlem af brugerpanelet.

Et stort flertal på 65 personer mener, at dygtiggørelse og uddannelse er vejen frem, og at PROSA skal hjælpe sine medlemmer med for eksempel kurser. Halvdelen synes, at PROSA skal prioritere samarbejde med andre faglige organisationer internationalt for at forbedre vilkårene globalt.

– Ved at samarbejde internationalt kan man være med til at sikre ordentlige vilkår for medarbejdere i outsourcinglande, så de både betales og behandles ordentligt, kommenterer én.

Flere mener også, at man skal prøve at organisere de udenlandske it-folk, der kommer til Danmark, så deres forhold kan forbedres her, mens kun en enkelt mener, at indvandringen skal stoppes.

Påvirk lovgivningen

Lidt under halvdelen mener, at det er vigtigt at give folk redskaber til individuel lønforhandling, mens en mindre gruppe mener, at PROSA fortsat skal arbejde på flere og bedre overenskomster. Omkring en tredjedel har afskrevet den danske model i fremtiden og synes, at PROSA skal prøve at påvirke lovgivningen i enten Danmark eller EU.

– Den danske aftalemodel virker ikke i den globaliserede verden med multinationale selskaber. Se bare på CSC som et

eksempel. Og de fleste har end ikke overenskomster i Danmark, skriver et medlem af brugerpanelet.

– Arbejd for mere lovgivning. Stort set alle mine kolleger rundt omkring i EU er mere beskyttet end vi, i Danmark, der kun er dækket af funktionærloven.

Over halvdelen ville dog foretrække at være på en overenskomst, fordi det er rart at have minimumsvilkår, man ikke selv skal forhandle. Mange kan dog godt se, at den danske aftalemodel bygget på overenskomster er under pres.

– Det vi oplever med CSC er kun starten. Jeg tror desværre, at unge mennesker har svært ved at sætte pris på de kampe, der er foretaget de sidste 150 år mod arbejdsgivere, og som gør, at vi har de vilkår, vi har i dag. Jeg mener dog, at vi skal passe på med at lave for statiske overenskomster, for det er dynamikken, der i den grad driver virksomheder og deres ansatte i dag, kommenterer én.

Kun en lille gruppe mener dog, at de selv kan forhandle bedre vilkår individuelt.

– One-size fits all virker ikke. Nogle er singler, nogle er gamle, nogle er med børn. Overenskomstbegrebet skal genopfindes eller afskaffes.

Lønforhandling og kontrakttjek

Cirka en tredjedel ved ikke, hvad de mener om overenskomster, sandsynligvis fordi de aldrig har været dækket af en. Over halvdelen af PROSAs medlemmer er nemlig ansat på individuel kontrakt, men de kan stadig få noget ud af at være med i en fagforening, mener flertallet af brugerpanelet.

– Så længe folk er i arbejde, vil der være behov for, at der er nogle, der kæmper for de arbejdendes vilkår. Selvom overenskomster forsvinder, vil der stadig være flere og flere folk, som måske bliver snydt, fordi det kan være sværere som enkeltperson at gennemskue det hele.

Det er især lønforhandling og kontrakt-

tjek, PROSA bør hjælpe med, men også faglig rådgivning, advokathjælp, kurser og hjælp til at dele viden om løn og vilkår ude på arbejdspladsen.

Nogle har dog nye forslag til PROSA:

– Arbejd for en ny standardkontrakt, som indarbejder de forhold, som normalt står i overenskomsten, foreslår én.

Nogle mener, at fagforeningerne bliver nødt til at tænke nyt for at overleve:

– Fagforeninger skal indse, vi lever i en globaliseret verden, samt komme væk fra gamles dage arbejderkamp. Endvidere skal den protektionistiske vinkel droppes.

Og der er også konkrete forslag til, hvad de kan gøre.

– Alle rigtige fagforeninger i Danmark bør slå sig sammen i en stor pulje, det vil spare administration, husleje og formandslønninger. Så må man inddele enhedsfagforeningen i brancher, der så kan varetage nichernes specialopgaver.

Men selvom der muligvis kommer til at ske store forandringer på det danske arbejdsmarked, er det ikke sikkert, det hele er dårligt. Et medlem af brugerpanelet afslutter undersøgelsen med de beroligende ord:

– Det skal nok gå alltsammen.

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at afdække holdninger og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet.

Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på www.prosa.dk/brugerpanel.

Man kan ikke tillade sig at lade være med at se på open source i det offentlige. Det koster ikke noget, hverken når man starter et projekt, eller når man skal udvide, mener it-advokat Martin von Haller Grønbæk.

Genbrug af open source kan spare millioner

En ny rapport afslører, at genbrug af open source-komponenter i statslige it-løsninger kan give en besparelse på mellem 78 og 97 millioner kroner. Tiden er inde til et skift, mener flere eksperter.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Et stort potentiale for besparelser. Sådan er konklusionen i den analyse, som IT- og Telestyrelsen har fået udført. Analysen afdækker et potentiale for besparelser i statslige it-projekter, hvis der udvikles og genbruges eksisterende open source-systemelementer.

Det er data fra 12 myndigheder, der danner grundlag for analysen og afslører, at der er et årligt besparelspotentiale på mellem 78 og 97 millioner kroner. Analysen

er udført af konsulentfirmaet Zangenberg og Company, der har fokuseret på de fem områder database/registreringsløsninger, ESDH, indberetning, portal og sagsbehandling. Områder, som er typiske i statslige institutioner, men som også er almindelige i kommunalt regi og på skoler og universiteter. Hverken kommuner eller skoler har været med i beregningerne i rapporten. Det betyder dog ikke, at der ikke bliver set

med interesse på rapporten i kommunerne.

– Der er millioner at spare, og det er kommunerne selvfølgelig interesseret i. Det er derfor, vi er her. Rapporten underbygger, at der er mange penge at spare, og det vil med tiden udmønte sig i konkrete løsninger fra vores side, siger Mahdad Fahimi, projektchef i Kombit, der er ejet af Kommuners Landsforening for at varetage it-projekter med de danske kommuner som kundegruppe.

Hvis det går galt, bliver man kritiseret, og hvis det går godt, får man ikke nødvendigvis noget credit for det.

Martin von Haller Grønbæk, formand for OSL – Foreningen for Open Source Leverandører i Danmark.

Open source bliver brugt

Kombit er da også i gang med open source-projektet Dataadgang. Baggrunden er, at mange kommuner oplever, at det kan være svært at få adgang til de data, de selv ejer og har samlet sammen igennem årene. Mens Kombit ser på mulighederne, ønsker kommunernes hidtidige store leverandør af it-systemer, KMD, ikke at kommentere rapporten med så kort varsel over for Pro-sabladet.

Ifølge Danmarks Statistik findes der ellers allerede en vis udbredelse af open source-systemer i statslige myndigheder, kommuner og regioner. 68 procent svarer, at de anvender open source i et eller andet omfang. Tallet dækker over både dem, der forfølger en egentlig open source-strategi, og dem, der anvender et enkelt eller flere open source-produkter. Tallet kan derfor være højere, fordi der kan findes open source-elementer i en række af de specialudviklede systemer, som nogle myndigheder anvender.

Det vil vokse

Alene besparelserne vil gøre det nødvendigt for offentlige institutioner at udforske mulighederne i open source fremover, mener Martin von Haller Grønbæk. Han er formand for OSL – Foreningen for Open Source Leverandører i Danmark.

– Derskal spares i det offentlige, og derfor vil man se på open source. Man kan ikke tillade sig at lade være. Der er en her og nu besparelse på køb af licenser. Open source koster ikke noget, hverken når man starter et projekt, eller når man skal udvide, siger Martin von Haller Grønbæk.

Ifølge ham har den relativt lille udbre-

delse af open source en baggrund i de traditioner og måder at planlægge budgetter på, som findes i det offentlige. Det betyder, at beslutningstagerne ikke tilskynder, at man tager chancer.

Usikkerheden om risikoen ved at skifte fra noget, man kender, til noget ukendt, vil få mange til at beholde de løsninger, de allerede har. Det gælder også i forbindelse med budgetplanlægning, hvor man kender priserne på licenserne, men det kan opfattes som værende mere svært at beregne omkostninger ved at vælge open source.

– Hvis det går galt, bliver man kritiseret, og hvis det går godt, får man ikke nødvendigvis noget credit for det, siger Martin von Haller Grønbæk.

Fremtiden er til begge dele

Hos Dansk IT er man heller ikke overrasket over rapportens resultat, men hilser den velkommen, fordi den viser, at det kan betale sig at se yderligere på open source. At open source ikke er mere udbredt, skyldes ifølge Dansk IT's formand for det it-politiske udvalg, Peter Pietras, at kulturen i det offentlige ikke er gearet til at bruge åbne standarder. Det ses blandt andet ved, at de enkelte myndigheder holder kortene tæt ind til kroppen, fordi de opfatter sig selv som værende i konkurrence med andre offentlige myndigheder. Men det er en fejlagtig opfattelse, mener Pietras.

– Det offentlige er her for os skatteborgere, der betaler til det. Derfor er det sært, at man er så lukket omkring det herhjemme, når vi bryster os af at være et meget åbent demokrati, siger han.

Peter Pietras mener, at open source har

udviklet sig så meget, at det kan blive svært for entreprisevirksomhederne, der sælger softwarelicenser, at konkurrere mod den stigende brug af open source, hvis de ikke sadler om.

– Open source har udviklet sig, så det er modent og stærkt konkurrencedygtigt. Det er bygget direkte til internettet, mens entrepriseløsningerne er bygget på metoder, fra da nettet endnu ikke var fremme, siger han.

Hos Microsoft henviser man til, at man er involveret i flere områder inden for open source. Det er blandt andet Microsofts egen Codeplex, som er en OSS-udviklingsplatform, der er til rådighed for alle, ligesom softwaregiganten også er sponsor til Apache.

– Windows er den platform, som flest open source-programmer virker på. Vi anvender OSS til at skabe interoperabilitet på tværs, da det er, hvad kunderne efterspørger. Vi tror ikke på, at fremtiden handler om et enten/eller, men et både/og, siger Jasper Hedegaard Bojsen, teknologidirektør i Microsoft Danmark.

Erfaringer med genbrug

Ifølge analysen findes der i statslige it-projekter allerede erfaringer med at genbruge open source-komponenter, som er udviklet af andre offentlige myndigheder. For eksempel har både Navision Stat og IndFak genbrugt open source-komponenter fra NemHandel. VisKort genbruges i blandt andet Naturstyrelsen og DMI.

To virksomhedskulturer stødte sammen

Analyse: Skarpt fokus på bundlinjen kontra forskningslignende projekter.
Hvad skete der egentlig, da Oracle købte Sun?

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

– Ved skiftet bør enhver ansat trække sig følelsesmæssigt tilbage fra Sun. Gå hjem, tænd et lys og giv slip på de forventninger og formodninger, som definerede Sun som arbejdsplads. De skal æres og huskes, men giv slip.

Ordene, som er et begravelsesritual værdigt, kom fra Suns øverste chef, Jonathan Schwartz, i et internt memo til Sun-ansatte 21. januar 2010. Året før, i april 2009, havde Oracle og Sun indgået aftale om, at Oracle opkøbte Sun.

Opkøbet blev formelt gennemført i januar 2010, og det interne memo til de Sun-ansatte var Jonathan Schwartz' måde at sige farvel til sin arbejdsplads på.

Jonathan Schwartz' ord viste sig at være profetiske. I tiden efter overtagelsen skulle Sun give slip på mange af de projekter, an-

satte og forventninger, som var en del af Suns virksomhedskultur.

Oracle trækker sig ud af Open Office

Eksempelvis da Oracle udsendte en pressemeddelelse i april i år:

– I lyset af den brede interesse for gratis personlige kontorprogrammer og den hastige udvikling inden for personlige computerteknologier mener vi, at OpenOffice.org-projektet vil blive ledet bedst af en organisation med fokus på at betjene denne brede kreds på ikke-kommerciel basis, lød det i pressemeddelelsen fra Oracles chefarkitekt, Edward Screven.

Stilen var langt mere prosaisk end Jonathan Schwartz' nærmest lyriske memo.

Samtidig indeholder pressemeddelelsen

nøgleordet "ikke-kommerciel".

Når Oracle gennemgik Suns produktportefølje for at vurdere, om et produkt skulle videreføres, var det helt centrale spørgsmål, om produktet var kommercielt levedygtigt.

Hvis et projekt eller produkt blev vurderet som ikke-kommercielt, var der ingen grund til at fortsætte med det i Oracle-regi.

Som det skete for Open Office. Oracle havde som følge af Sun-opkøbet overtaget ejerskabet af Open Office-projektet. Sun havde været en betydende bidrager til Open Office og forsøgte at sælge en kommerciel version, Star Office, baseret på Open Office.

Oracle vurderede, at der ikke kom nok indtægter ind via salg af det kommercielle Star Office til at godtgøre, at Oracle skulle

Når kodebasen har kommerciel kvalitet, vil brugerne ofte ikke have brug for dine services eller tilføjelser for at skalere.

Marketingmanden Rich Sands om Suns forretningsmodel.

bruge ressourcer på Open Office-projektet.

Open Office er blot det seneste projekt, som Oracle efter overtagelsen af Sun har trukket sig ud af grundet kommercielle overvejelser.

Kommercielle krav til open source

Det er ikke, fordi Oracle har noget imod open source-projekter. Der skal blot være en fornuftig kommerciel levedygtig forretningsmodel bag projekterne.

Oracles chefarkitekt Edward Screven fremhævede da også i forbindelse med Open Office-meddelelsen, at Oracles aktiviteter omkring open source-produkter som Linux og MySQL fortsætter:

– Oracle fokuserer på Linux og MySQL, fordi begge disse produkter har vundet bred opbakning blandt kommercielle og statslige kunder.

Hos Sun havde man inden Oracles overtagelse en knap så kommerciel tilgang til projekter. Der blev startet en del projekter, hvor de kommercielle indtjeningsmuligheder ikke var helt klare.

Anvendt forskning og udvikling

Som analytikeren Michael Coté fra Redmonk skriver i en analyse, var Sun op til Oracles opkøb i gang med nærmest forskningslignende projekter.

– Sun brugte en stor del af sin udviklings-

tid på noget, som var tæt på anvendt forskning og udvikling, eksempelvis folkene, der byggede dynamiske sprog på toppen af Javas VM. Mens mange teknologivirk-somheder – i virkeligheden de fleste – ser 6 til 12 måneder frem, havde Sun i sine sidste år blikket rettet mod en længere tidshorison, hvor de tiltrak udviklingstalenter, som kunne lide at udforske og være helt fremme med de nyeste teknologier. Virksomheder som Google gør selvfølgelig den slags ting, men de har her og nu indtægter fra deres mere adstadige forretningsmodel: Salg af online reklamer. Uden den slags her og nu-indtægter er det svært at have stort fokus på nye teknologier samt forskning og udvikling.

The Sun Model

Lederen af Suns open source-aktiviteter, Simon Phipps, forklarede 30. oktober 2008 den påtænkte forretningsmodel for Sun i et blogindlæg med titlen "The Sun Model".

Modellen var enkel.

Gør det enkelt for folk at få fat i softwaren, opbyg en stor kreds af brugere, sælg services og ekstra funktionalitet til den store brugergruppe.

En enkel model, hvor den sidste del aldrig kom til at virke helt. Som Rich Sands, marketingmanden bag Suns åbning af kildekoden til Java-plattformen, OpenJDK, skriver som kommentar til Simon Phipps' blogindlæg:

"Udfordringen med den model er, at det er svært at lave nok dollars til at godtgøre alle udviklerne. Hvorfor? Når kodebasen har kommerciel kvalitet (hvilket den har, når den kommer fra Sun), så vil brugerne ofte ikke have brug for dine services eller tilføjelser for at skalere."

I stedet foreslog Rich Sands en model, hvor Suns hardwaresalg i langt højere grad skulle bindes op på den gratis software. Den gratis software skulle trække hardwaresalget op. Det kom ikke til at ske, og et halvt år efter Simon Phipps' beskrivelse af "The

Sun Model" begyndte transformationen til "The Oracle Model", da Oracle og Sun indgik aftalen om opkøb.

Solid kommerciel forretningsmodel

Oracle-modellen har en meget større grad af kommerciel tankegang bag softwareudviklingen, end Sun havde. Der eksperimenteres ikke ud i det blå med ny teknologi. Der skal være et marked og et behov:

– Oracle har derimod bygget sin forretningsmodel op om at udvikle og opkøbe eksisterende succesfulde porteføljer som databaser, Siebel, PeopleSoft og lignende. De fintuner deres produktportefølje til klassiske enterprise software-pengemaskiner. Softwaren udvikles og udbygges, men kundeønsker er vigtigere end at tage risiko og spekulere på, hvordan it kan bruges på nye måder, vurderer Michael Coté i sin analyse.

Oracles distancering fra projekter uden umiddelbar kommerciel interesse som eksempelvis Open Office kommer derfor ikke som en overraskelse for Michael Coté.

– De går gennem Suns aktiver og følger den samme praksis. Oracles indtægter og overordnede mærkeværdi er genstand for misundelse fra mange andre leverandører, så forretningsmodellen virker.

Suns virksomhedskultur i 12 ord

"Kicked Butt, Had Fun, Didn't Cheat, Loved Our Customers, Changed Computing Forever".

Sådan opsummerede Scott McNealy, tidligere topchef og medstifter af Sun, virksomhedskulturen i den virksomhed, han havde været med til at starte i 1982.

To forskellige virksomheder

I 2009 blev Oracles opkøb af Sun annonceret. Oracle var på mange måder forskellig fra Sun. Oracle startede med at sælge databaseware og opbyggede siden en vidtspændende produktportefølje inden for software via opkøb af andre selskaber. Sun startede først og fremmest som hardware-producent tilbage i 1982, hvorefter software fik større indflydelse. Sun startede mange spændende open source-projekter, men det kneb med at tjene penge på projekterne.

Sun-projekter efter Oracles opkøb

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Der har ikke været plads til sentimentale følelser, når Oracle kiggede Suns projekter igennem. Var et projekt kommercielt bæredygtigt eller ej?

Eduardo Pelegri-Llopert var distinguished Engineer hos Sun Microsystems, hvor han arbejdede som arkitekt med fokus på open source, og i dag arbejder han som senior director for open source hos Research In

Motion, der står bag Blackberry.

Han har forsøgt at holde styr på, hvordan det er gået med forskellige open source-projekter siden Oracles opkøb.

Her er et udpluk:

DarkStar Skalerbar applikationsserver for low latency-applikationer som online-spil, virtuelle verdener og sociale netværks-applikationer.
Oracle investerer ikke mere i projektet. Projektet kører videre under navnet RedDwarf Server uden for Oracle-regi.
GlassFish Applikationsserver med understøttelse af Java EE 6.
Strategisk produkt hos Oracle, hvor det er del af Oracle Fusion Middleware.
GridEngine Oracle splittede projektet op i to: En kommerciel version i form af Oracle Grid Engine og en open source-version i form af Open Grid Scheduler.
Oracle GridEngine er et strategisk kommercielt produkt hos Oracle, men Oracle deltager ikke aktivt i udvikling af open source-versionen.
Virksomheden Univa har ansat mange af Sun/Oracle-udviklerne og omtaler sig selv som "Home of Grid Engine".
JXTA Open source peer-to-peer protokol, som blev anvendt i en del kommercielle Sun-produkter, men ikke kommercialiseret som selvstændig teknologi.
Oracle investerer ikke længere i projektet.
Lustre Lustre er et massivt parallelt distribueret filsystem, der anvendes i forbindelse med cluster computing.
Oracle betragter Lustre som strategisk produkt, men vil kun supportere en samlet hardware- og softwarepakke.
MySQL Open source-database med stor succes og udbredelse.
Oracle kører videre med MySQL. Oracle ejer også Innobase, der står bag InnoDB, som er transaktionsmotoren for MySQL.
Der er poppet nye MySQL-baserede databaser op efter Oracles overtagelse af Sun som følge af forgreninger af open source-koden.
Blandt andet er Monty Widenius, der startede MySQL, begyndt med MariaDB.
En anden forgrening af MySQL er SkySQL, ligesom førnævnte Drizzle også er baseret på MySQL.

NetBeans Java-udviklingsmiljø, som Oracle fortsætter videreudviklingen af.
NetBeans 7.0, blev frigivet i april 2011.
ODFtoolkit Samling af værktøjer, der gør det nemt at arbejde med ODF-dokumentformatet, som blandt andet anvendes i OpenOffice og LibreOffice
Oracle fortsætter projektet i samarbejde med blandt andre IBM.
OpenDS Open source directory service implementeret i Java.
Kommercielt produkt hos Sun som Sun OpenDS Standard Edition.
Oracle viderefører OpenDS som open source-projekt, men droppede det kommercielle Sun-produkt Sun OpenDS Standard Edition.
Sun-udviklere, der tvivler på, at Oracle støtter helhjertet op om OpenDS, flyttede til open source-virksomheden ForgeRock og forgrenede OpenDS til projektet OpenDJ.
OpenJDK Open source Enterprise Service Bus(ESB).
Oracle er ikke længere sponsor for OpenESB, men hjalp OpenESB med at kunne blive ført videre på openesb-dev.org.
Open Office Sun støttede projektet og havde sit eget kommercielle produkt, StarOffice.
Oracle har for nylig meldt ud, at virksomheden ønsker at trække sig ud af open source-projektet.
LibreOffice er en ny forgrening af OpenOffice, efter en række OpenOffice-udviklere var utilfredse med Oracles manglende opbakning til OpenOffice.
Open Solaris Stadig strategisk produkt for Oracle, men ikke som open source-projekt. I stedet vil nye features først dukke op i Oracles egen kommercielle udgave af Solaris og derefter vil kode blive frigivet til open source.
Der er opstået en forgrening af OpenSolaris i form af open source-projektet Illumos.
Du kan se den fulde opdaterede liste her: bit.ly/glr4nr .

De vigtigste Sun-teknologier

I sin keynote på Oracle Open World 2009 listede den tidligere Sun-topchef Scott McNealy de 10 vigtigste innovationer fra Sun:

Netværksfilsystemet Network File System (NFS) udviklet af Sun i 1984.

Scalable Processor Architecture (SPARC). Processor-arkitekturen, der var med til at gøre Suns SPARC-baserede servere til en succes.

Open Source Software. Sun var involveret i en lang række af open source-projekter som eksempelvis OpenOffice.

Styresystemet Solaris. Suns egenudviklede styresystem. I 2005 open source som OpenSolaris.

Java. Sun startede udviklingen af Java under ledelse af blandt andet James Gosling.

Enterprise 10000 også kendt som Starfire. En server i den absolut høje ende med op til 64 UltraSPARC II-processorer.

ZFS/Open Storage. ZFS (Zettabyte File System) introduceret i 2004 som et kombineret filsystem og volume-manager.

Project Blackbox, verdens første modulære datacenter. Sun introducerede i 2006 sit Blackbox-projekt med et fuldt integreret datacenter i en 20 fods-container.

SunRay. I september 1999 introducerede Sun Microsystems sit SunRay-system til tynde klienter.

Chip multithreading Technology (CMT)/Cool Threads. Chip-arkitektur beregnet til multithreading og lavt energiforbrug først annonceret i 2005 til SparcEnterprise T2000 og T1000.

Ta' på ferie med RUNA

Tør du rejse uden?

Med RUNA's Rejseforsikring Verden inkl. afbestillingsforsikring kan du roligt bestille din ferierejse og tage sikkert af sted - **hele året rundt.**

Rejseforsikring Verden dækker bl.a.:

Før afrejse:

- **Refusion af rejsens pris** - hvis ferierejsen bliver aflyst på grund af f.eks. alvorlig akut sygdom.
- **Bilferie** - ved bilferie/individuel arrangeret rejse er forudbetalte, ikke refunderbare udgifter til transport og ophold i relation til rejsen dækket.
- **Erstatningsbil ved bilferie** - hvis din bil får en kasko-skade kort før, ferien begynder.

Under rejsen:

- **Erstatning for ødelagte feriedage** - med indtil 45.000 kr. pr. person.
- **Sygdom og hjemtransport** - i hele verden bliver erstattet med indtil 5 mio. kr. pr. person.
- **Dækning af selvrisko** - ved skade på lejet bil op til 20.000 kr.
- **Ved terroraktioner eller naturkatastrofer** - er udgifter i forbindelse med evakuering og krisehjælp dækket.

Nyt: dækning i Danmark

Rejseforsikring Verden dækker også afbestilling og ødelagte feriedage på ferierejser i Danmark, hvis din ferie strækker sig over minimum 3 overnatninger.

Hvem er dækket?

Rejseforsikring Verden dækker hele din husstand - året rundt. Forsikringen dækker alle private ferie- og studierejser i hele verden indtil 60 dage. Har du udeboende børn under 21 år, er de også omfattet af forsikringen, indtil de flytter sammen med kæresten eller får børn.

Mere information

Du kan få mere at vide om Rejseforsikring Verden på www.runa.dk. Her kan du også bestille tilbud og se vilkårene. For at kunne bestille rejseforsikringen skal du have din indboforsikring hos os.

RUNA FORSIKRING A/S

www.runa.dk - Tlf.: 3332 2200

Sprogskaber ved et tilfælde

Behovet for at skabe en hammer, der kunne gøre det nemmere at skrive webapplikationer, fik dansk-canadieren Rasmus Lerdorf til at opfinde PHP, verdens mest succesfulde websprog. Det bruger han i dag i sit arbejde med at drive verdens største hjemmeside, Yahoo.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

– For mig er det bare en hammer. Jeg er meget mere interesseret i, hvad der bliver bygget med det. Og hvis jeg skal fikse min hammer en lille smule for at bygge noget mere interessant, så gør jeg det, og det har jeg gjort i mange år.

Sådan lyder det beskedent og med en smule accent fra Rasmus Lerdorf, når snakken går på hans opfindelse, websproget PHP, der står bag et rasende stort antal websites. Rasmus Lerdorf er i starten af 40'erne, og han er i Danmark for at besøge den danske gren af familien.

Da han var 13 år gammel, rykkede forældrene teltpælene op og flyttede fra Frederiksværk til Canada. Det var ikke første gang, udlængslen greb familien Lerdorf. Rasmus kom til verden i Grønland, hvor moren var lærer, og faren ingeniør, der arbejdede med at måle ionosfæren for at få bedre radiotransmissioner.

Det gav pote at flytte til Canada. Fra at være en ringe fodboldspiller i skolegården i Frederiksværk var Rasmus en af de bedste boldbehandlere i skolen i Canada. Måske blev teenageren lidt for entusiastisk, for det endte med en knæskade og benet i slynge i tre uger.

En ven af faren lånte den unge mand en Timex Sinclair-computer, en amerikansk variant af ZX81, den første af 1980'ernes billige mini-computere, til at fordrive tiden med i sygesengen. Han lærte at programmere spil ud fra de eksempler, der fulgte med computeren, og en RAM-udvidelse på 16 kilobyte havde det med at falde ud af computeren, så den unge Rasmus Lerdorf fik lært at optimere sine programmer til den ene kilobyte, som var bygget ind i computeren. Det førte til købet af en

Rasmus Lerdorf havde ikke lyst til at lave et sprog, da han skrev PHP. Han havde bare brug for en hammer til sine webapplikationer. Foto: Klavs Bo Christensen. >

🔍 | der findes ingen nemme måder at finde de virkelig tunge IT specialister på ✕

Vores specialiserede konsulenter kan ikke kun trække på Randstads nationale og internationale netværk. De har også en baggrund inden for det felt de rekrutterer til, så de forstår dine behov og kandidaternes kvalifikationer. Kontakt os på tlf. +45 29 10 52 27.

Randstad Professionals:
national & international rekruttering

IT

 randstad

Staffing | Professionals | HR Solutions | Inhouse Services

For mig er PHP bare en hammer. Og hvis jeg skal fikse min hammer en lille smule for at bygge noget mere interessant, så gør jeg det.

Rasmus Lerdorf, opfinder af PHP.

- › Commodore 64, flagskibet blandt 80'ernes hobby-computere. Et modem gav vej til BBS'er, tidens elektroniske opslagstavler, og Rasmus Lerdorf skrev også sine egne BBS-programmer.

Det første solgte program

På high school var der en Unix-computer, som den unge mand kunne slås med. Det var en rigtig computer med multitasking og beskedudveksling mellem processer.

– Det var en super computer, men der var ikke noget software til den. En af de første ting, jeg gjorde, var at tage den BBS-kode, jeg havde skrevet. Unix havde multitasking, og man kunne sende beskeder frem og tilbage, så jeg skrev et BBS-system til denne her computer, som både virkede lokalt mellem skolens computere, men som også snakkede med andre skolers computere via modem, fortæller Rasmus Lerdorf.

Systemet blev købt af skolevæsenet i provinsen Ontario, og det var det første stykke software, Rasmus Lerdorf fik solgt. I 11. klasse dukkede datalogi op på skoleskemaet, men lærerne skulle oplæres i faget parallelt med elevundervisningen. Det endte med, at Rasmus Lerdorf fik opgaven at undervise skolens lærere i datalogi i sommerferien.

På universitetet valgte han en ingeniøruddannelse i systemdesign. Datalogi kunne han i forvejen, mente han.

– Det ville nok have været smartere, hvis jeg havde taget datalogi, griner han.

Efter universitetet fik han nok af det kolde klima i nord og stak efter en pludselig indskydelse af til Brasilien. Her blev det til en række år i et softwarefirma, hvis centrale produkt var et server-baseret tekstbehandlingsprogram til 'smarte' terminaler. Rasmus Lerdorf fik til opgave at sælge programmet i USA, med base i Silicon Valley. Men i USA dominerede pc'en, og amerikanerne kunne ikke se, hvad de skulle med terminaler. Samtidig blev world wide web opfundet i CERN's laboratorier i Europa. Rasmus Lerdorf kunne med det samme se, at der var

tale om en teknologisk revolution, og hans råd til det brasilianske firma blev derefter:

– Vi smider det hele ud, alt hvad vi har lavet, og skifter hundrede procent til world wide web.

C-kode i serveren

Men i Brasilien var den teknologiske udvikling et par år efter USA, og tankerne faldt ikke i god jord. Så Rasmus Lerdorf forlod Silicon Valley og vendte næsen hjemad mod Toronto for at starte som internetkonsulent. Værktøjerne var sproget Perl og NSCA-webserveren, en forløber for Apache.

En bestemt opgave skulle vise sig at blive hjørnesten i PHP. Det var et modemsystem for Torontos universitet, med betalingssystem og administration. Det blev starten på PHP.

– Jeg tog den kode, jeg havde skrevet, og satte den sammen i et bibliotek. Dermed havde jeg et meget enkelt makrosprog, et skabelon-system, hvor jeg kunne sætte et par tags ind i HTML'en, som refererede til den kode, jeg havde skrevet. Jeg havde min NCSA-server med min egen C-kode sat ind og så et makrosystem, der læste en HTML-side og lavede kald ind i serveren, fortæller Rasmus Lerdorf.

Han havde kig på andre teknologier, men alternativerne kunne ikke snakke med databaser. Det var alfa og omega for de kunder, Rasmus Lerdorf betjente. Men han savnede logik i sit lille sprog. Microsofts Internet Explorer virkede ikke som Netscape, datidens dominerende browser, og det krævede if-else at løse.

– Jeg skulle ikke bruge et sprog, men det kunne være rart at have if-else, og så skulle jeg bruge variabler, hvor jeg kunne gemme ting, der kom ud af mine kald. Det kom langsomt, og det er en glidebane. Når man har if-else og variabler, hvorfor har man så ikke også løkker og switch case-sætninger? Langsomt begyndte det at blive mere som et sprog, og jeg havde ikke lyst til at lave et sprog – jeg aner ikke, hvordan man skriver

et sprog. Det skete bare meget langsomt.

Bedre søgning er fremtiden

Rasmus Lerdorf fik henvendelser fra folk, der havde set koden i funktion på hans egen hjemmeside, og som ville høre om hans tricks. Det førte til udsendelsen af koden som open source. Snart væltede det ind med fejlrettelser og udvidelser til sproget. I dag er der 1.500, som aktivt arbejder på at udvikle sproget.

Efter at have arbejdet for blandt andet IBM startede Rasmus Lerdorf i 2002 i Yahoo, verdens mest besøgte website, som ønskede at flytte sitet over på PHP. Det projekt er afsluttet i dag. Der er ingen specielle tilretninger eller kneb – det er den samme kode, der afvikler Yahoo, som alle kan downloade fra nettet. Der benyttes en opcode-cache – et lager, der gemmer instruktionerne i hukommelsen, så siden ikke skal fortolkes igen og igen. Denne cache kommer med som standard i den kommende PHP 6. Efter at have løst Yahoos problemer flyttede Rasmus Lerdorf til Paypal-konkurrenten Wepay.

Han ser lyst på fremtiden for PHP. En vigtig ting er, at Microsoft 'har overgivet sig', som han udtrykker det, og arbejder aktivt på at skabe bedre integration mellem PHP og Windows-webserveren IIS.

På falderebet har Rasmus Lerdorf også nogle bud på teknologier, vi vil se i fremtiden. Realitidssøgning, som det kendes fra Twitter, og persontilrettede søgeresultater er nogle af dem. Kan PHP få en rolle at spille i den sammenhæng?

– Helt sikkert.

Om Rasmus Lerdorf

Født i 1968 i Grønland
Flyttede med familien til Canada i 1981
Startede udviklingen af PHP i 1995
Har arbejdet for blandt andre IBM og Yahoo

Mads tjener kassen...

...statskassen.

Mads er med til at sikre Danmarks vækst. Både den menneskelige og den økonomiske. Som it-professionel er han blandt andet med til at modernisere SKATs hjemmeside. Han skaber grundlag for bedre borgerservice og for et mere smidigt og effektivt skattesystem.

Det offentlige og det private er hinandens forudsætninger. Styrker vi væksten i den private sektor, kan vi også styrke den offentlige sektor. Sammen skaber vi **vækst**².

Det offentlige x det private = Vækst²

FTF repræsenterer 450.000 danskere **både** i det offentlige og det private. Læs vores forslag på www.vaekst2.dk og på Facebooksiden "Jeg tjener kassen".

PROSA
Forbundet af IT-professionelle

FTF – Hovedorganisation for 450.000 offentligt og privat ansatte

A-kassen får ansvar for stikprøvekontrol

Af Anne Grethe Hansen,
regionsleder, Min A-kasse,
agh@prosa.dk

Fra 1. maj skal a-kasserne selv kontrollere dagpengeudbetalinger til medlemmerne. Derfor er det vigtigt at give a-kassen korrekte oplysninger.

At ledige medlemmer udsættes for kontrol er absolut ikke noget nyt.

Men tidligere har det været en kontrol, som blev foretaget stikprøvevis på baggrund af Pensionsstyrelsens – tidligere Arbejdsdirektoratet – udsøgninger af medlemmer, som havde arbejdsløshedsdagpenge som indtægtsgrundlag og samtidig havde registreret anden indkomst hos skattevæsenet.

Udsøgningen skete på Pensionsstyrelsens foranledning, på baggrund af Skatteregisterets registreringer. A-kassen var involveret i kontrollen med at indsamle materiale, høre medlemmet og træffe afgørelse om resultatet af undersøgelsen.

Opdage fejl tidligere

Fra 1. maj 2011 er hele kontrolopgaven skubbet over til a-kasserne. Argumentet for denne opgaveglidning er, at a-kasserne vil være i stand til at opdage eventuelle fejl

tidligere. Dermed vil konsekvenserne over for medlemmerne være mindre drastiske, fordi de fejludbetalte beløb formodes at være mindre.

Det betyder dog ikke, at vi selv kan fastlægge retningslinjer eller metoder, for overordnet er kontrollen fortsat forankret i Pensionsstyrelsen. A-kassernes rolle er nøje beskrevet, og opgaven bliver derfor meget bunden, med løbende afrapportering til Pensionsstyrelsen.

Opgaven kommer simpelthen til at bestå i, at alle – alle – medlemmer, der får udbetalt ydelser fra a-kassen, fremover skal kontrolleres.

Kontrollen skal gennemføres ved, at a-kassen elektronisk sammenholder oplysningerne i Indkomstregistret med medlemmets egne oplysninger om blandt andet indtægter og beskæftigelse til a-kassen.

I de tilfælde, hvor denne samkøring viser uregelmæssigheder på over 1.000 kroner.

eller 30 timer pr. kvartal, skal a-kassen foretage en manuel efterkontrol.

Meget høj straf

Så derfor er det vigtigt, at alle, der modtager ydelser fra a-kassen, er meget opmærksomme på at få givet os de korrekte oplysninger om forhold, der kan have betydning for ydelserne. Det er vigtigt, at I får skrevet det korrekte

antal arbejdstimer på ydelseskortene, og det er vigtigt, at I får skrevet ferie/sygdom mv. i den korrekte periode.

Straffen for urigtige oplysninger er fortsat meget høj. Vi taler om tilbagebetaling af ydelser med renter samtidig med karantæner af forskellig længde ud fra omstændighederne og omfanget af uregelmæssigheder. Vi taler i værste fald om politianmeldelser.

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

Sams Teach Yourself Windows Phone 7 Game Programming in 24 Hours

Jonathan S. Harbour
ISBN: 9780672335549

Now, there's a practical, hands-on guide to mastering 2D and 3D game development for Windows Phone 7 with Visual C# 2010 and XNA Game Studio 4.0. One step at a time, this book teaches all facets of mobile game development, from design through publishing via Microsoft's Marketplace. Top game development author Jonathan S. Harbour starts with the absolute basics, making Windows Phone game development accessible even to programmers who've never written a game before.

Vejl. pris 323,- TILBUD 258,-

Professional SharePoint Server 2010 Enterprise Content Management

Andrew Connell, Chris Johnson, Ryan Duguid
ISBN: 9780470584651

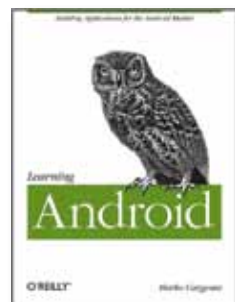
SharePoint experts focus on SharePoint 2010 as a platform for Enterprise Content Management. SharePoint allows all users in an organization to manage and share their content reliably and securely. If you're interested in building Web sites using the new capabilities of enterprise content management (ECM) in SharePoint 2010, then this book is for you. You'll discover how SharePoint 2010 spans rich document management, records management, business process management and web content management in a seamless way to manage and share content. The team of SharePoint experts discusses the ECM capabilities included in

SharePoint Server 2010 that will assist with your workflow and content management.

Vejl. pris 379,- TILBUD 303,-

Learning Android

Marko Gargenta
ISBN: 9781449390501

Want to build apps for Android devices? This book is the perfect way to master the fundamentals. Written by an expert who's taught this mobile platform to hundreds of developers in large organizations, this gentle introduction shows experienced object-oriented programmers how to use Android's basic building blocks to create user interfaces, store data, connect to the network, and more.

Vejl. pris 301,- TILBUD 240,-

Linux Command Line and Shell Scripting Bible, Second Edition

Richard Blum, Christine Bresnahan
ISBN: 9781118004425

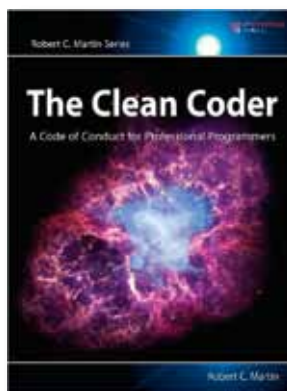

Here's all you need to master Linux commands and shells. Revised, updated, and even more jam-packed with helpful information, this new edition has what you need to master Linux command lines and shell scripts, whether you're a novice or a Linux pro. Even home users will discover a wealth of commands and time-savers that many Linux desktop distributions keep hidden. Best of all, this guide includes a greatly expanded array of real-world, applicable scripts for advanced users. You'll soon be able to automate practically any task on your Linux system.

Vejl. pris 379,- TILBUD 303,-

Clean Coder, The: A Code of Conduct for Professional Programmers

Robert C. Martin
ISBN: 9780137081073

The Much-Anticipated Follow-Up to "Uncle Bob's" Highly Praised Clean Code. Programmers who endure and succeed amidst swirling uncertainty and nonstop pressure share a common attribute: They care deeply about the practice of creating software. They treat it as a craft. They are professionals. In The Clean Coder: A Code of Conduct for Professional Programmers, legendary software expert Robert C. Martin introduces the disciplines, techniques, tools, and practices of true software craftsmanship.

Vejl. pris 323,- TILBUD 258,-

FTU
boghandel

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
E-mail: ftu@ats.dk www.ftu.dk
Få 20% rabat hos FTU boghandel
Find linket til FTU boghandel via www.prosa.dk og få rabat på bøgerne

Are you an English-speaking IT professional? Are you interested in being part of an international network?

Then join PROSA's International Committee for English-speaking IT professionals!

At PROSA we want: "Fair working conditions for all, irrespective of nationality!"

PROSA's International Committee is the place where PROSA's English-speaking members meet to achieve this.

The International Committee is also a platform where we get together to learn more about PROSA and Danish working rules, conditions and culture.

Above all, we are a networking group of both Danish and non-Danish IT professionals.

You can join PROSA's International Committee if:

- You are a PROSA member (free for students).
- You want to communicate in English.
- You have an international background or international interest.

Come and join our discussions about ongoing topics and different issues concerning international IT professionals such as:

- How do we inform non-Danish speakers about their rights as employees?
- How can we add English content to prosa.dk and the PROSA magazine?
- How can we make PROSA more international and recruit more international members?
- How can we support each other in PROSA and in our work, studies etc.?

**We meet the first Wednesday of every month
5:00pm - 7:30pm
at
PROSA København
Vester Farimagsgade 37A
1606 København V**

For further information contact: bfr@prosa.dk

**Subscribe to PROSA's English newsletter at:
www.prosa.dk/in-english/newsletter/**

Kurser for tillidsvalgte – og for medlemmer, der er interesserede i at udvikle sig selv og arbejdspladsen

Program for efteråret 2011

PROSA opfordrer tillidsvalgte og ordinære medlemmer til at kvalificere sig på de faglige kurser, som PROSA holder. Alle kurser er gratis, og PROSA betaler transport og øvrige udgifter.

Kursus i konfliktløsning, forhandling og samarbejde med ledelse og kolleger

Målgruppe: Erfarne tillidsvalgte

Dato: 29.-30. august.

Kurset holdes som internat.

Kursus i psykisk arbejdsmiljø.

Målgruppe: Sikkerheds-/arbejds miljørepræsentanter

Dato: 22.-23. september.

Kurset holdes som internat.

Se mere om steder og indhold samt tilmeld dig på:

prosa.dk/kalender

Spørgsmål sendes til Camilla Gregersen på cge@prosa.dk

Kursus: Bliv en bedre forhandler og lær at aktivere kollegerne i en forhandling.

Målgruppe: Ordinære medlemmer og tillidsvalgte

Datoer:

Tre tirsdags-aftener i oktober/november: 25/10, 1/11 og 8/11.

Kurset holdes i PROSAs lokaler i København

Kursus: Bliv en bedre forhandler og lær at aktivere kollegerne i en forhandling.

Målgruppe: Ordinære medlemmer og tillidsvalgte

Datoer:

Tre torsdags-aftener i oktober/november: 27/10, 3/11 og 10/11.

Kurset holdes i PROSAs lokaler i Aarhus

Kursuskatalog 2. halvår 2011

Få ny viden, bliv fagligt opdateret og styrk dit it-netværk

Hold øje med næste nummer af Prosabladet, hvor kursuskataloget for andet halvår 2011 er indhæftet. Vi har sammensat et bredt udvalg af emner. Det handler om system- og webudvikling, drift og support. Men også om kommunikation og forretning samt arbejdsliv og personlig udvikling.

Vel mødt i PROSA.

PROSA

Forbundet af It-professionelle Association of IT Professionals · prosa.dk

Formanden, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen
Formand
Direkte: 33 36 47 67
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand
Direkte: 87 30 14 05
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

PROSA/CSC
Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6–8, 2500 Valby
Tlf.: 36 14 40 00

PROSA/STUD
Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

Mikkel Nonboe
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 98
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/SAS
Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 32 32 00 00

PROSA/VEST
Møllegade 9–13
8000 Aarhus C
Tlf.: 33 36 41 41

Erik Swiatek
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 23
Mobil: 27 60 11 75
E-mail: ers@prosa.dk

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

København

Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog kl. 10-15
Tlf.: 33 36 41 41
Fax: 33 91 90 44

Aarhus

Møllegade 9-13,
8000 Aarhus C.
Kontortid: kl. 10-15

Odense

Overgade 54,
5000 Odense C.
Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Ændringer vedr. abonnement ring venligst 3336 4141

Krigen om office-pakker er slut

Microsoft Office, OpenOffice.org eller LibreOffice? Jeg har besluttet mig og sagt farvel til alle tre.

Af Kurt Westh Nielsen, redaktør, kwn@prosa.dk

Jeg har brugt en masse versioner og rapporteret mange gange om kampen mellem officepakker i løbet af de sidste 10 år. Jeg har set, hvordan den fine tyske officepakke StarOffice adskillige gange blev transformeret til at være Java-baseret (et flop) for derefter at blive opkøbt af Sun Microsystems og forvandlet til et open source-produkt for senest at blive aflivet af Oracle.

Og det har været spændende at se, hvordan Sun, men især IBM, gennem årene har sponsoreret udviklingen af Openoffice.org som et forsøg på at bryde Microsofts markedsdominans. Og for den sags skyld også den aktuelle, sympatiske græsrodsindsats for at holde liv i dette modstykke gennem det seneste LibreOffice-initiativ med engagerede frivillige udviklere.

OpenOffice tabte pusten

Men nu må jeg konstatere, at min personlige interesse i det kapløb er passé. Ingen af de bemeldte pakker formåede i tide at indrette sig efter den reelle udvikling og understøtte den internet-baserede sky og de nødvendige kollaborative funktioner, som må forventes af tidssvarende office-systemer.

Den mulighed forpassede open source-udviklerne bag OpenOffice for tre til fire år siden. Dér kunne de have overhalet Microsoft Office, som havde stået tilbage

som en utidssvarende monolit af et stykke software. I stedet blev Microsoft Office dengang den reference, som OpenOffice skulle matches med. Myriader af funktioner og en uoverskuelig brugergrænseflade med et ual indstillingsmuligheder strøt med mild hånd over alle ender og kroge af officepakkerne var resultatet.

Integration med internetskyen, samarbejdsfunktioner og kollektiv realtidsredigering i Google Docs, som Googles opkøb af online-tekstbehandleren Writely tilbage i 2005 åbnede for, er nemlig mine aktuelle behov.

Google Docs åbner alt

Google Docs har jeg levet med i flere år. Og bortset fra Windows-notesblok og andre lignende primitive editorer, som jeg undertiden må bruge for at befri tekster for alskens formattering, inden de skal publiceres i CMS-systemet, er det den webapplikation, jeg skriver de fleste tekster i. Google Docs er stedet, hvor jeg åbner dokumenter, uagtet hvilket format de er gemt i. For også kampen om filformater er blevet temmelig ligegyldig for mig. Odf, doc, docx eller pdf. Jeg åbner bare filerne og gemmer dem efter eget valg i passende formater i Google Docs.

Det er også via Google Docs, at jeg samarbejder med interne samarbejdspartnere, freelancere og gode venner. Uanset om de sidder i Aarhus, helt ovre i Colombia eller i

kontoret ved siden af mit. Formatærgrelser, mistede tekster og filer, der ikke vil lade sig åbne, er stort set for tid. For mit arbejde gemmes hele tiden, og mit tekstbibliotek er tilgængeligt, hvor der er trådløs dækning uden tanke på drevmapning, vpn-forbindelser eller Citrix-opsætninger.

– Men bør man ikke passe på med at lægge alle æg i én kurv, og hvordan tør du stole på Google, hører jeg allerede de kritiske røster advare. Jeg har valgt at tage chancen. Jeg tager en gang imellem (men for sjældent) lokale backupper af mit indhold på Google Docs. Jeg nærer nok tillid til tjenestens muligheder for hurtig download af materiale og efterfølgende sletning, til at jeg ikke føler mig stavnsbundet, og er langt tryggere ved sikringen mod datatab via Googles redundante servere spredt ud over flere kontinenter end lokale båndkopier af en lokal server.

Alligevel vil jeg da ønske i den gavnlige konkurrences navn, at andre end Microsoft forsøger at udfordre Googles elegante løsning, som i øvrigt bliver bedre fra måned til måned. Jeg har endnu ikke set den universelle og fleksible officepakke, der bryder med mange årtiers vanetænkning og metaforer og minimerer afstanden fra tanke til handling, uanset det handler om tekster, præsentationer, visualiseringer eller andre produkter. Der er masser af plads til forbedringer.